

TRABZONSPOR
Wagner Pina'yı kadrosuna kattı

Trabzonspor, 2025-2026 sezonu öncesi ilk transferini Portekiz ekibi Estoril'de forma giyen genç sağ bek Wagner Pina ile yaptı. Portekiz doğumlu ve Yeşil Burun Adaları asıllı olan genç futbolcu, geçtiğimiz sezon Estoril formasıyla 30 karşılaşmada görev aldı. » Sayfa 7'de

Çekmeköy Şehit Üsteğmen Arif Kalafat Doğa Parkı açıldı

Çekmeköy'de önceki yıllarda özel bir işletme tarafından kullanılan Doğa Park Kafe alanı, hayata geçirilen proje ile Çekmeköylü vatandaşların kullanımına sunuldu. Çekmeköy Belediye Başkanı Orhan Çerkez, "Bizim için Doğa Park sadece bir yeşil alan değil, Çekmeköy'ün kalbi" dedi. » Sayfa 2'de

YKS'nin en yaşlı adayı 81 yaşındaki 'Bilge Dede'nin 8. Kez sınav heyecanı

Edirne'de yaşayan ve çevresinde "Bilge dede" olarak tanınan 81 yaşındaki Şevki Kılıç, 8. kez Yükseköğretim Kurumları Sınavı'na girdi. » Sayfa 3'te

İttifak

22 HAZİRAN 2025 PAZAR

YIL: 29 SAYI: 10052

www.ittifakgazetesi.com

İklim değişikliğine bağlı sıcaklık artışları kene popülasyonunu artırıyor » Sayfa 3'te

Dışişleri Bakanı Hakan Fidan: Zulmün karşısında dimdik durmaya devam edeceğiz

Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, "Türkiye olarak dönem başkanlığımız süresince İslam coğrafyasının sesini yükseltecek, küresel adaletin tesis edilmesini önleyecek, zulmün karşısında dimdik durmaya devam edeceğiz." dedi. Bakan Fidan, İstanbul Lütfi Kırdar Uluslararası Kongre ve Sergi Sarayı'nda düzenlenen İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Dışişleri Bakanları Konseyi 51. Oturumu'nun açılışında katılımcılara hitap etti. Fidan, "Türkiye olarak dönem başkanlığımız süresince İslam coğrafyasının sesini yükseltecek, küresel ada-

letin tesis edilmesini önleyecek, zulmün karşısında dimdik durmaya devam edeceğiz." ifadesini kullandı. İran'ın nükleer programıyla ilgili müzakerelerin devam ettiği bir dönemde, İsrail tarafından İran'a yapılan saldırıyı hatırlatan Bakan Fidan, bu saldırıların "şiddetle kınandığını" bildirdi. » Sayfa 5'te

Uraloğlu: Kalkınma Yolu Koridoru'nda gereken çalışmaları yapıyoruz

» Sayfa 5'te

İki milyarlık İslâm alemi artık tek bir kutup olmalı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "Çok kutuplu dünyada 2 milyarlık İslam aleminin tek başına bir kutup haline gelmesi şarttır. İslam dünyasının çok daha büyük rol oynayacağı ancak aynı zamanda daha fazla sorumluluk üstleneceği bir dönemin arifesindeyiz." dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Lütfi Kırdar Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilen İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) 51. Dışişleri Bakanları Konseyi Toplantısı'nda yaptığı konuşmada İslam dünyasının temsilcileriyle İstanbul'da bir araya gelmekten bahtiyarlık duyduğunu söyledi. Erdoğan, İsrail'in bölge ülkelerine saldırılarına dikkati çekti. Erdoğan, "İsrail'in Gazze, Lübnan, Yemen, Suriye ve son olarak İran'a gerçekleştirdiği saldırıların, tanım ve tarifi haydutluktur. İran'ın, İsrail'in bu devlet terörü karşısında nefsi müdafaa çerçevesinde halkını savunmak amacıyla aldığı tedbirler gayet doğal, meşru, hukukidir." ifadelerini kullandı. Uluslararası hukuku ihlal eden bu müteceviz eylemlerin, İsrail'in bölgede yürüttüğü stratejik istikrarsızlaştırma politikasına hizmet ettiğini vurgulayan Erdoğan, "Saldırıların, İran'ın nükleer programıyla ilgili

müzakerelerin yoğunlaştığı bir dönemde vuku bulması elbette manidardır. Nükleer çalışmalarında hiçbir denetime tabi olmayan, şeffaflık noktasında kimseyi umursamayan İsrail'in, nükleer silahların yayılmasının önlenmesi anlaşmasına taraf başkalarına söz söylemesi büyük bir rüyakarlıktır." değerlendirmesinde bulundu. Cumhurbaşkanı Erdoğan, nerede olursa olsun ayrılmayı, kutuplaşmayı, birlikteliğe ve dayanışmaya tahvil etmenin en samimi arzuları olduğunu belirterek "Çok kutuplu dünyada, 2 milyarlık İslam aleminin tek başına bir kutup haline gelmesi şarttır. İslam dünyasının çok daha büyük rol oynayacağı ancak aynı zamanda daha fazla sorumluluk üstleneceği bir dönemin arifesindeyiz. İsrail'in Filistin'de olduğu gibi Suriye, Lübnan ve İran'daki haydutluklarını durdurmak için daha fazla dayanışma sergilememiz şart." ifadelerini kullandı. » Sayfa 5'te

Bayraktar: Enerji sektörümüz oldukça güçlü ve dayanıklı durumda

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, İran'ın Türkiye'ye doğal gaz tedarikinde sorun yaşanmadığını ve sevkiyatın sürdürdüğünü belirterek, "Enerji sektörümüz ve enerji piyasalarımız oldukça güçlü ve da-

yanıklı durumda." dedi. Bayraktar, St. Petersburg Uluslararası Ekonomi Forumu (SPIEF) ziyareti çerçevesinde soruları yanıtladı. Rusya'nın enerjide Türkiye'nin en büyük tedarikçilerinden biri olduğunu kaydeden Bay-

raktar, "Petrol, doğal gaz, nükleer enerjinin yanı sıra kömür ve LPG yani petrol ürünlerinde de çok önemli bir tedarikçimiz ve Rusya ile çok uzun yıllara dayalı bir enerji işbirliğimiz var." diye konuştu. » Sayfa 6'da

Türkiye çip üretiminde orta ve uzun vadeli planlara odaklandı!..

» Sayfa 3'te

Kiracının banka hesabından gönderdiği ücret, açıklama yazılmasa da kira bedeli sayılıyor

Tüketiciler Birliği Genel Başkanı Mahmut Şahin, kiracının banka hesabından gönderdiği ücretin açıklama kısmına "kira bedeli" yazılmasa da taraflar arasında sözleşme olduğundan ödemenin kira sayıldığını belirtti. Ev sahibi ve kiracı arasında yapılan

anlaşmaların belgelenmesinin tüketiciyi koruduğunu anlatan Şahin, bazı tüketicilerin ev sahiplerine banka üzerinden kira bedeli yatırırken işlem sırasında açıklama kısmını boş bıraktığını, bunun da kendilerini endişeye soktuğunu aktardı. » Sayfa 6'da

Arazi taşıtlarına yönelik ÖTV artışı, yıllık gelire 14 milyar lira etki edecek

» Sayfa 6'da

Trafik cezalarında standart nelerdir?

MURAT ERTUŞ » 3'te

Şehir içi ve şehir dışı trafikte yol ve uyanıcı standartı yakalanmadan verilen "standart cezalar" aslında standart değildir!

ABD'nin BM Daimi Temsilciliği Geçici Maslahatgüzarı Shea yanlışlıkla İsrail'i suçladı

» Sayfa 4'te

İstanbul'da ormanlık alanlara girişler yasaklandı

İstanbul Valiliği, kent genelinde ormanlık alanlara girişlerin, mangal, tüp kullanımı ve nargile gibi sebeplerle ateş yakmanın 23 Haziran-15 Ekim tarihlerinde yasaklandığını duyurdu. Valilikten ya-

pılan açıklamada, yaz mevsimiyle ormanlık alanlarda insan ve araç hareketliliğinde artış görüldüğü, bu durumun kasten ya da hatalı davranışlar nedeniyle orman yangını riskini artırdığı bildirildi. "Be-

lirtilen karar ve önlemlere aykırı hareket edenler hakkında 6831 sayılı Orman Kanunu, Türk Ceza Kanunu ve Kaba-hatler Kanunu uyarınca idari ve adli işlem yapılacaktır." ifadelerine yer verildi. » Sayfa 3'te

Mardin'de baba, kızının heyecanını paylaşmak için YKS'ye girdi

Mardin'in Kızıltepe ilçesinde 49 yaşındaki Ahmet Cengiz, Yükseköğretim Kurumları Sınavı'na (YKS) kızıyla girdi. Kızıltepe'de çiftçilik yapan ve aynı zamanda Mardin Artuklu Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümü öğrencisi olan baba Cengiz, kızı Semanur Cengiz'e (19) destek olmak ve heyecanını paylaşmak için YKS'ye hazırlandı. Baba ve kızı Mehmet Akif İnan Ortaokulu'nda, aynı katta farklı salonlarda sınava girdi. Baba Cengiz, gazetecilere yaptığı açıklamada, kızının heyecanına ortak olmak için sınava girdiğini söyledi. Kızıyla aynı okulda aynı katta sınava girdiğini aktaran Cengiz, şunları kaydetti: "1996'dan beridir üniversite sınavlarına giriyorum. Bıraktıklarıyla birlikte 7 üniversitem, 3 diplomam var. Artuklu Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümünü okuyorum. 2 yıl sonra 4'üncü diplomam olacak. Bu sınava da kızıma destek olmak için girdim. En azından biraz heyecanımı yener. Aynı okulda ve aynı katta sınava gireceğiz."

Kızının hedefinin yüksek olduğunu ve her zaman okuması için arkasında olacağını altını çizen Cengiz, "Bütün işlerimi bırakıp onun için buraya geldim, bütün velilere de tavsiye ediyorum. Her zaman çocuklarının arkalarında olsunlar" ifadelerini kullandı. Semanur Cengiz de bu yıl ikinci kez sınava girdiğini ve babasının da kendisine destek olduğunu belirtti. Tıp fakültesini kazanmayı hedeflediğini kaydeden Cengiz, şunları söyledi: "Stresliyiz, heyecan var. Zorlu bir süreci geride bırakıyoruz. Allah'ın izniyle başaracağız. Bütün öğrencilere başarılar diliyorum. Babam da arkamda, arka sınımda sınava giriyor. Bu şekilde bana destek olacak." ●MARDİN-AA

Cumhurbaşkanlığı Millet Kütüphanesi'nde "Ulusun Annesi" dijital sergisi açıldı

Cumhurbaşkanlığı Millet Kütüphanesi'nde açılan dijital sergide, kadınların toplumsal konumunu güçlendirme ve sosyal kalkınmaya katkıda bulunma alanlarında öncü rol üstlenen Şeyha Fatma Bint Mubarak'ın hayatından kesitler sunuluyor. Ayrıca Şeyha Fatma'nın kadınların güçlendirilmesi, aile ve toplum gelişiminin desteklenmesi konularındaki öncü rolü ile yerel ve uluslararası düzeyde insani girişimlere yaptığı katkıları gösteriliyor. Serginin açılışına, Aile ve Sosyal Hizmetler

Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş, Birleşik Arap Emirlikleri'nin Ankara Büyükelçisi Said Saeed Thani Al Dhaheri, İçişleri Bakanlığı temsilcileri, AK Parti Kadın Kolları Başkanı Tuğba Işık Ercan, milletvekilleri ve bakan eşleri ile üst düzey yetkililer katıldı. Bakan Göktaş, açılış kurdelesinin kesilmesinin ardından yaptığı konuşmada serginin önemine dikkati çekerek, "Ulusun annesi Şeyha Fatma Bint Mubarak hem ülkemizde hem uluslararası boyutta kadınları, kız çocuklarını ve aileyi

güçlendirmeye yönelik ve insani yardım adına pek çok çalışmaya öncülük etmiştir" dedi. Serginin daha önce New York ve Moskova'da düzenlendiğini anımsatan Göktaş, şunları kaydetti: "Bugün Ankara'da milletin evinde, milletin kütüphanesinde bu sergiyi açmamız bizler için mutluluk kaynağı. Aynı zamanda iki dost ve kardeş ülkenin dostluğunun da bir simgesi. Geçtiğimiz ay Şeyha Fatma Bint Mubarak ülkemizi ziyaret etti. Saygıdeğer hanımefendi Emine Erdoğan'la birlikte hem bu ko-

nuları ele aldı, aynı zamanda insani yardım, kadınlar ve kız çocukları konusunda çok önemli görüşmeler gerçekleştirdiler.

Bizler iki ülke arasındaki bu dostluğun, kardeşliğin artarak devam etmesinden gurur duyuyoruz." ●ANKARA-AA

Çekmeköy Şehit Üsteğmen Arif Kalafat Doğa Parkı açıldı

Çekmeköy'ün en büyük parkı konumunda olan Doğa Park içerisinde yer alan ve geçmişte özel bir işletmenin kullandığı kafe bölgesi, yeni bir projeye Doğa Park Kadın Girişimci Merkezi ve Sosyal Tesise dönüştürüldü. Çekmeköy Belediye Başkanı Orhan Çerkez'in ev sahipliğinde düzenlenen yeni sosyal alanın açılış törenine; Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) İstanbul Milletvekili Yunus Emre, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanvekili Nuri Aslan, Sancaktepe Belediye Başkanı Alper Yeğin, Şile Belediye Başkanı Özgür Kabadayı, siyasi parti temsilcileri, kamu kurum ve kuruluşlarının yöneticileri, meclis üyeleri, muhtarlar, STK temsilcileri, adı Doğa Park'ta yaşatılan Şehit Üsteğmen Arif Kalafat'ın babası Celal Kalafat ve çok sayıda vatandaş katıldı. Saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunmasıyla başlayan programda, folklor grupları da çeşitli gösteriler sundu.

Çekmeköy Belediyesi ve Mavi Yıldız Kadın Kooperatifi iş birliğiyle kurulan Doğa Park Kadın Girişimci Merkezi ve Sosyal Tesis; bin 360 metrekairelik alanıyla Şehit Üsteğmen Arif Kalafat Doğa Parkı'nın kalbinde, doğayla iç içe bir üretim ve yaşam alanı olarak hayata geçirildi. Tesiste endüstriyel mut-

faktan el işi ve sanat atölyelerine, üretim alanlarından el emeği satış stantlarına kadar kadınların kendilerini geliştirecekleri, meslek sahibi olacakları ve ekonomik gelir elde edebilecekleri kapsamlı bir altyapı oluşturuldu. Bu kapsamda Kadın Girişimci Merkezi sadece bir bina değil; kadın emeğinin, alın terinin ve dayanışmanın yükseldiği bir merkez olarak ön plana çıkacak. Sosyal tesis alanında ise kadınların ürettiği ürünler ve tatlar, uygun fiyat ve kaliteli hizmet vizyonu ile Çekmeköylülerin beğenisine sunulacak. Buradan yapılan her alışveriş, Çekmeköylü kadınların ekonomik olarak kalkınmasına ve aile bütçelerine katkı sağlanmasına destek olacak. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan-

vekili Nuri Aslan, Doğa Park'ın Çekmeköylüler taşıdığı önemi vurguladığı konuşmasında şu ifadelerle yer verdi: "Bugün açılışını gerçekleştirdiğimiz bu merkez de işte o vizyonun bir parçası. Şehit Üsteğmen Arif Kalafat Doğa Parkı, Çekmeköy'ün en kıymetli nefes alanlarından biriydi. Ne yazık ki geçmişte, özel bir işletmeye tahsis edilmişti. Halkımız bu durumdan çok şikayetçiydi. Orhan Başkanımız bir söz verdi: 'Bu park halkındır, Çekmeköylülerindir' dedi. Bizim Başkanlarımız sözünü tutar. Bugün burası, yeniden halkın oldu. Yenilendi, güzelleştirildi. Doğayla iç içe bir yaşam alanı olarak yeniden tasarlandı. Aileler için huzur dolu bir buluşma yeri, çocuklar için oyunla bü-

yüyecek bir alan oldu. Üstelik sadece dinlenme değil, üretme ve güçlenme mekanı da artık burası. Kadın Girişimci Merkezi sayesinde kadınlarımız el emeği ürünlerini sergileyip ekonomik olarak güçlenecek. Kadınların ürettiği gıdaların sunulacağı sosyal tesis, bu alanı bir kadın emeği bahçesine dönüştürecek. Halkçı belediyecilik vizyonunu ortaya koyarak bu değerli alanı yeniden kamuya kazandıran Çekmeköy Belediye Başkanımız Sayın Orhan Çerkez'e ve çalışma arkadaşlarına teşekkür ediyorum. Çekmeköy'e hayırlı, uğurlu olsun."

Programda selamlama konuşması yapan Çekmeköy Belediye Başkanı Orhan Çerkez, "Bugün burada, Çekmeköy'ümüz için çok kıymetli bir adımı birlikte atmanın heyecanı ve mutluluğu

Çekmeköy'de önceki yıllarda özel bir işletme tarafından kullanılan Doğa Park Kafe alanı, hayata geçirilen proje ile Çekmeköylü vatandaşların kullanımına sunuldu. Çekmeköy Belediye Başkanı Orhan Çerkez, "Bizim için Doğa Park sadece bir yeşil alan değil, Çekmeköy'ün kalbi" dedi.

İçindeyiz. Bizim için Doğa Park sadece bir yeşil alan değil, burası Çekmeköy'ün kalbi. Komşularımızın nefes aldığı, çocuklarımızın güvenle oynadığı, ailelerin bir araya geldiği çok özel bir yaşam alanı. Şehit Üsteğmen Arif Kalafat Doğa Parkı, ilçemizin en büyük ve en yoğun kullanılan sosyal alanlarından biri. Ancak bir dönem, bu parkın tam ortasında yer alan halktan koparılmış, özel bir işletmenin kontrolüne bırakılmıştı. Göreve geldiğimizde ilk işimiz, bu alanı yeniden halkımıza kazandırmak oldu. Çünkü biz şuna yürekten inanıyoruz. Bu park halkındır. Bu alan halkındır. Bu güzellik hepimizindir. Verdiğimiz sözü tuttuk. Bu alanı yeniden Çekmeköy halkının hizmetine sunduk. Modern, Çekmeköy'e yakışan bir sosyal tesis alanını da hayata geçirdik. Sadece bununla kalmadık Burada, kadın emeğini önceleyen, dayanışmayı büyüten örnek bir projeyi hayata geçirdik. Kadın Girişimci Merkezi'ni kurduk. Kadınlarımız burada üretiyor, güçleniyor, ekonomik olarak bağımsızlaşıyor. Birlikte öğreniyor, birlikte çalışıyor, birlikte büyüyorlar. Bu tesiste sunulan her şey kadın emeğiyle, alın teriyle hazırlanıyor. Uygun fiyatla, kaliteli hizmetle, güler yüzle Çekmeköy'e yakışan bir alanı hep birlikte inşa ettik." şeklinde konuştu. ●İSTANBUL-AA

Esenyurt Belediyesi'nden vatandaşlara ücretsiz kültür turları

Esenyurt Belediyesi, Esenyurtlulara İstanbul'un tarihi ve turistik mekanlarını keşfetme fırsatı sunuyor. Esenyurtlular, her gün Anadolu Yakası ve Avrupa yakasında yer alan tarihi yapıların eşsiz güzelliklerini gezmeye şans buluyor. Esenyurt Belediyesi, Esenyurtlulara İstanbul'un tarihi ve turistik mekanlarını keşfetme fırsatı sunuyor. Esenyurtlular, her gün Anadolu Yakası ve Avrupa yakasında yer alan tarihi yapıların eşsiz güzelliklerini gezmeye şans buluyor. Tur kapsamında İstanbul'un önemli dini ve kültürel yapılarından olan Sultan Ahmet Camii, Abdülhamid Han Türbesi, Eyüp Sultan Camii, Çamlıca Camii ve Aziz Mahmud Hüdayi Camii gibi yerler dikkat çekiyor. Ayrıca, İstanbul Modern Sanat Müzesi, Galataport Turu ve Hz. Yuşa Türbesi gibi tarihi ve turistik alanlar da tur içerisinde yer

alıyor. Esenyurt Belediyesi Personeli Amine Yoldaş, "Dini ve tarihi mekanları gezdiriyoruz. Bu turları düzenlememizdeki amacımız Esenyurt'ta oturan vatandaşlarımızın İstanbul'un tarihi mekanlarını görebilmesi. Turlarımız devam edecek" dedi. Vatandaşlar düzenlenen gezilerden memnun olduklarını dile getirdi. Havva Şekeroğlu, "Bizim için çok güzel bir gezi oldu. Memnun kaldık. Tarihi yerleri geziyoruz. Esenyurt Belediyesine teşekkür ediyorum" ifadelerini kullandı. Ajda Karakoç ise "Çok memnun kaldık. Hem ben hem çocuklarım için güzel bir etkinlik oldu. Çocuklarımız camileri çok merak ediyordu. Fırsatın olmu-yordu. Esenyurt Belediyesi sayesinde bu gezilere katılma ve bu mekanları görme fırsatı buldum. Çok teşekkür ediyorum" şeklinde konuştu. ●İSTANBUL-İHA

Ümraniye Belediye Meydanı yeni buluşma noktası haline geldi

Ümraniye Belediyesi tarafından ilçeye 2021 yılında kazandırılan Belediye Meydanı, 27.287 metrekairelik geniş alanı ile sosyal, kültürel ve sportif yaşamın yeni buluşma noktası haline geldi. İlçenin merkezinde yer alan meydan; spor aletleri, çocuk ve interaktif oyun grubu, basketbol sahası, kuru havuz, yürüyüş parkuru, Sükûnet Kafe ve Fazlı Aydın Millet Kütüphanesi ile her yaştan vatandaşın hitap eden donatılara ev sahipliği yapıyor. Meydanın alt katında yer alan Atatürk Mahallesi Zemin Altı Katlı Otoparkı, 330 araç kapasitesiyle bölgedeki otopark ihtiyacına önemli bir çözüm sunuyor. Fazlı Aydın Millet Kütüphanesi, 55 bin kitaplık arşivi ve 500 kişilik kapasitesiyle özellikle gençlerin ve öğrencilerin ilgiyle ziyaret ettiği bir bilgi ve kültür merkezi olarak hiz-

met veriyor. Meydan içerisinde yer alan Sükûnet Kafe; 100 kişilik kapasitesi, zengin menüsü ve kaliteli hizmet anlayışıyla kısa sürede Ümraniyelilerin buluşma noktası haline geldi. Türk ve dünya mutfağından seçkin lezzetlerin sunulduğu sosyal tesis, her gün 09.00-22.00 saatleri arasında misafirlerini ağırlıyor. Doğal dokusuyla da dikkat çeken meydana yer alan manolya, zeytin ve ıhlamur ağaçları alanın yeşil kimliğini güçlendirirken yürüyüş parkuru sabah ve akşam saatlerinde spor yapmak isteyen vatandaşlarımız tarafından yoğun ilgi görüyor. Meydana estetik bir ivme kazandıran kuru havuz, sıcak havalarda çocuklar tarafından serinlemek için tercih edilirken meydana yeşil alan ailelerin uğrak noktalarından biri haline geliyor. ●İSTANBUL-İHA

Ataşehir'de imam caminin kapısını kilitledi, cemaat mağdur oldu

Ataşehir'de bir cami imamının izniyle olduğu gerekçesiyle caminin kapılarını kilitlemesi mahalle sakinlerinin tepkisine neden oldu. Namazlarını kılama-yan vatandaşlar duruma tepki gösterdi. Olay, geçtiğimiz günlerde Barbaros Mahallesi'nde bulunan Mümindere Camii'nde meydana geldi. İddiaya göre, cami imamı, izniyle olduğunu belirterek hem caminin hem de abdesthane ve tuvaletlerin kapısını kilitleti. Namaz kılmak üzere camiye gelen vatandaşlar, kapıların kilitli olduğunu görünce hayrete düştü. Cemaat, yaşanan duruma tepki göstererek imamın görevini aksattığını ve müftülüğten çözüm beklediklerini söyledi. Cami cemaatından Ali Kılıç, "İmam görevini doğru yapmıyor. Cemaat hocadan ne ister görevi ister. Cemaat imamın görevini düzgün yapmasını ve namazları

düzgün kıldırmasını istiyor. Birçok dilekçe verildi ama herhangi bir cevap gelmedi. Camimizin müezzini yok, imamın değişmesini istiyoruz. Çünkü olayda cami kapalıydı. Ezan okundu yarım saat geçti ama imam yoktu. Kapı kilitlenmiş, anahtar yoktu. Anahtar sıradan birisini vermiş o kişi de bir saat sonra geldi. Sonra buradan telefon edildi, başka bir caminin imamı geldi namazı kıldırdı" şeklinde konuştu. Başka bir vatandaş ise, müftülüğün bu duruma bir çare bulmasının gerektiğini söyleyerek, "Halka kişisi daha iyi bir imam istiyoruz. Huşu içinde namaz kılmak istiyoruz. İmam cemaatle düşman gibi. Buranın cemaati bu camiyi dolduruyordu, şuan cemaat dağılmış halde. Burada ki cemaate yazık. Biran önce müftülüğümüzün bir çare bulmasını istiyoruz" dedi. ●İSTANBUL-İHA

İSRAİL-İRAN GERİLİMİ: ABD savaşa katılır mı?

ABD'nin çerçevesini belirlediği şekilde kurulacak masaya İran'ın yanaşmaması durumunda savaşa katılması kaçınılmaz olacaktır.

DR. ABDULLAH ERBOĞA

Akademisyen Dr. Abdullah Erboğa, İsrail-İran geriliminde ABD'nin konumunu ve bu durumun olası etkilerini AA Analiz için kaleme aldı.

13 Haziran'da başlayan İsrail saldırıları sonrasında merak edilen konuların başında ABD Başkanı Donald Trump ve ABD'nin nasıl bir tutum takınacağı geliyor. İsrail'in güvenliği meselesi 1948'den bu yana ABD dış politikasının temel önceliklerinden biridir. Başkanların bu duruma farklı yaklaşımları olsa da İsrail'in savunulması hedefinden taviz verilmediği görülür.

İsrail'in 7 Ekim sonrasında Gazze'de başlattığı soykırıma dahi yüksek düzeyde destek veren ABD yönetimleri, Orta Doğu'daki istikrarsızlığın genişlemesine de zemin hazırlamıştır. Bununla birlikte gün geçtikçe Başkan Trump'ın izolasyonculuğu merkeze alan ve tek taraflı olarak Amerikan üstünlük stratejisine dayalı dış politika stratejisiyle alışlageldik İsrail güvenliği önceliği arasında farklılıklar oluşmaya başlamıştır. İsrail bir taraftan ocak ayında Hamas ile varılan anlaşmanın aşamalarına ve içeriğine sadık kalmazken diğer taraftan bölgedeki saldırgan tutumunu devam ettirerek ABD'yi peşinden sürüklemeye çalışmıştır. Nitekim, Netanyahu hükümeti İran'a yönelik kapsamlı saldırıları ABD'nin desteğini almadan sürdürmenin oldukça zor olduğunu adı gibi biliyor.

İsrail'in askeri kapasitesi

Aslında Trump'ın ABD'yi uluslararası sistemdeki istikrarsızlıklardan ve gerilimlerden uzak tutarak izole eden ve oluşan maliyetleri bölgesel aktörlerin üzerine yıklmaya

çalışan yaklaşımı İsrail-İran savaşında da kendini gösteriyor. Bu bakımdan, Trump'ın bir tutarlılık içerisinde hareket ettiğini söylemek mümkün. Trump'ın savaşın altıncı gününde "Orta Doğu'daki bir çatışmaya katılmak istemiyorum." açıklamasını yapması tam olarak bu perspektifi açıklıyor. Her ne kadar saldırılarda İsrail'e başta istihbarat ve kolaylaştırıcı askeri destekler sunsa da tam olarak savaşa katılmaktan kaçınan Trump yönetimi bu anlamda İsrail'in de tepkisini çekmiş durumda. Dolayısıyla, İsrail'in İran'da rejim değişikliği ve nükleer kapasitenin yok edilmesi merkezli hedefleriyle Trump'ın İran'a diz çöktürmeyi ve nükleer anlaşmaya zorlamaya çalışan yaklaşımı arasında bir gerilim yaşandığını söylemek mümkündür.

İsrail'in saldırıları ve İran'da yol açtığı tahribat elbette Trump'ın elini güçlendiriyor ve ABD'nin maliyete bulaşmadan İran'ı dizginlemesine fırsat aralıyor. Ancak İsrail'in stratejik hedefini tam olarak gerçekleştirmeden müzakere masasının kurulmasını istemediği de aşikar. Nükleer tesislerin vurulması ve İran füzelerine karşı korunmanın ancak ABD askeri kapasitesinin harekete geçmesiyle mümkün olduğunun bilincinde olan Netanyahu hükümeti ABD'yi bir şekilde savaşa sürüklemek istiyor.

Nitekim, hem saldırı hem de savunma anlamında İsrail'in uzun süreli olarak savaşı sürdürme imkanı kabiliyeti pek olası değildir. Örneğin, dağın içinde yerin 81 metre derinliğinde kurulan Fordo Nükleer Tesisi ancak ABD'ye ait B2 bombardıman uçaklarından atılacak ve 60 metre derinliğe nüfuz edebilen GBU-57A/B bombaları ile vurulabilir. Bu kapasite İsrail'de mevcut

FOTOGRAF: AA

değildir. Dolayısıyla, İran nükleer tesislerini ABD savaşa katılmadan vurabilmek imkansızdır. Nitekim, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in İran nükleer tesislerinin hiç zarar görmediğine işaret eden açıklaması da bu gerçeği yansıtır.

Savunma anlamında da İsrail'in ABD'ye ihtiyacı savaş ilerledikçe artıyor. Zira İsrail, İran'ın Tel Aviv, Hayfa ve diğer şehirleri hedef alan balistik ve hipersonik füzelerini durdurabilmek için katmanlı hava savunma sistemlerindeki stoklarını tüketmeye başladı. Bu noktada İsrail, İran'ın füze dalgalarına karşı koyabilmek adına ABD'nin mühimmat ve askeri desteğine ihtiyaç duyuyor.

ABD savaşa katılır mı?

ABD'nin savunma anlamında İsrail'e destek verdiği ve bu konuda Tel Aviv yönetimini yalnız bırakmayacağı biliniyor. Ancak saldırı boyutuna katılması konusunda tartışmalar devam ediyor. Eğer Trump, İran'ın istediği noktaya gelmemekte ısrar ettiğini ve füze saldırılarına devam ettiğini görürse operasyona yeşil ışık yakabilir. Nitekim, Trump'ın saldırı planını onaylaması ama saldırı emrini henüz vermemesi de tam olarak buraya işaret ediyor. Aslında ABD savaşa katılmadan İran'dan istediğini almaya çalışıyor. Dolayısıyla, Orta Doğu'ya

kaydırılan uçak gemileri ve askeri kapasiteyi İran'ı caydırmak ve müzakere masasına oturtmak için kullanmaya çalışan ABD için savaşa katılmak ikinci bir seçenek olarak duruyor. Ancak ABD'nin çerçevesini belirlediği şekilde kurulacak masaya İran'ın yanaşmaması durumunda savaşa katılması kaçınılmaz olacaktır. ABD'nin savaşa katılması durumunda ise bir başka tartışma konusu gündeme geliyor. İran'da rejim değişikliği mümkün mü?

Rejim değişikliği mümkün mü?

ABD'nin savaşa katılmasının Orta Doğu'daki istikrarsızlığı artırıcı bir gelişme olacağı şüphesiz. ABD'nin savaşa katılmasıyla İran'da bir rejim değişikliği olması beklentisi için İsrail ve ABD'nin daha önce müdahil olduğu alanlarda nasıl bir tablonun ortaya çıktığına bakmak gerekiyor. Örneğin, İsrail'in 1982 Lübnan Savaşı sonrasında düzen kurmak bir yana ülkenin tam bir kaosa sürüklendiği biliniyor. Kaldı ki İsrail yok etmek ve yıkmak üzerine kurulu bir zihniyetle hareket ettiğinden onun için önemli olan gücün parçalanması ve devletlerin kendi iç istikrarsızlığında kaybolması hedefine dayanıyor. Öte yandan, ABD'de daha önceki Afganistan ve Irak müdahaleleri sonrasında iki ülkede de rejim değişikliği sonra-

sının kötü yönetilmesi ve yeni düzen inşa edilememesi gibi durumlardan dolayı başarısız devlet konumuna düşmüşlerdir. Nitekim Afganistan'da Taliban yönetimi geri gelmiş, Irak'ta ise ancak ABD'nin askeri olarak çekilmesinden sonra kısmı bir istikrar sağlanabilmiştir.

Buradan hareketle İsrail ve ABD'nin müdahil olduğu alanlarda geriye sadece yıkım ve kaos bırakmaları İran için de benzeri bir resmin ortaya çıkabileceği ihtimalini güçlendiriyor. Her ne kadar İran sosyolojisinde rejim karşıtlığı yüksek düzeyde olsa da sonuçta vatanlarının İsrail ve ABD işgaline uğramasını da kabul etmeleri mümkün değildir. Dolayısıyla, İran toplumdaki rejim karşıtlığını geniş bir işgal kabulü olarak okumak son derece yanlıştır. ABD ve İsrail'in, İran lideri Ayetullah Ali Hamaney'e olası bir suikast düzenlemesi içerideki konsolidasyonu artırabilir. Hamaney'in tıpkı devrik lider Beşar Esed gibi ülkeyi terk etmesi ise mevcut şartlarda pek mümkün değildir. İsrail ve ABD'nin rejim sonrasına tamamen hazırlıksız olması, İran toplumsal yapısının milliyetçi refleksleri ve rejimin kendisi ile ülke güvenliğini bütünleştiren yapısı dışarıdan bir müdahale ile rejim değişimini güçleştiriyor.

[Dr. Abdullah Erboğa Akademiye'dir.]

FOTOGRAF: AA

ABD'nin BM Daimi Temsilciliği Geçici Maslahatgüzarı Shea, yanlışlıkla İsrail'i suçladı

ABD'nin Birleşmiş Milletler (BM) Daimi Temsilciliği Geçici Maslahatgüzarı Dorothy Shea, yanlışlıkla "İsrail hükümeti tüm bölgeye kaos, terör ve acı yayıyor." ifadelerini kullandı. Shea, New York'taki BM Güvenlik Konseyi'nde (BMGK) İsrail'in İran'a yönelik saldırılarıyla başlayan çatışmaya ilişkin konuşma yaptı. "İsrail hükümeti tüm bölgeye kaos, terör ve acı yayıyor" diyen Shea, kısa bir duraksamanın ardından bunun bir dil sürçmesi olduğunu belirterek, asıl kastının "İsrail hükümeti" olduğunu ifade etti. Shea, İran'ı Orta Doğu'daki istikrarsızlık ve

terörün başlıca kaynağı olarak nitelendirdi. İran'ın nükleer silaha sahip olmak için gereken malzemelere sahip olduğunu iddia eden Shea, bu durumun kabul edilemez olduğunu belirtti. Shea, Washington yönetiminin İsrail'in İran'a karşı yürüttüğü eylemleri desteklediğini ancak bu saldırılara doğrudan müdahil olmadığını vurguladı. İran hükümetinin daha fazla yıkım yaşanmaması için nükleer hedeflerinden vazgeçmesi gerektiğini belirten Shea, BM Güvenlik Konseyi'nin Tahrân'ı bu rotadan dönmeye zorlaması gerektiğini söyledi. ●NEW YORK-AA

İsrail'in İran'a saldırılarıyla başlayan çatışmada 9. gün

İsrail'in İran'a saldırılarıyla başlayan çatışma 9. gününde devam ederken, İsrail, İran'ın füze deposu ve rampalarına hava saldırısı başlattığını duyurdu. İsrail ordusu, İran'dan yeni füze atışlarını önlediğini açıklarken, başkent Tel Aviv semalarında patlama sesleri duyuldu. Ordudan yapılan yazılı açıklamada, atılan füzelerin ardından hava savunma sistemlerinin devreye girdiği belirtildi. Başkent semalarında önce saldırı alarmları, sonra patlamalar duyuldu. Ülke basını, İran'dan düzenlenen son misillemelerde 10 kadar füze atıldığını yazdı. İsrail acil yardım servisleri, doğrudan isabet ve yaralı ihbarı almadıklarını duyurdu. Sosyal medyada, hava savunma sistemlerinin gelen füzeleri önlediği ve düşen şarapnelen bir evin çatısında yangın çıktığı görüntüler paylaşıldı. İran'dan son günlerde İsrail'in kuzeyinde stratejik liman kenti Hayfa ve güneyde Birssebi kentlerine isabet eden füze saldırıları gerçekleşmişti. Öte yandan, İsrail ordusundan yapılan bir diğer açıklamada, İran'dan İsrail'in kuzeyine doğru fırlatılan bir insansız hava aracının (İHA) sirenler çalıştırılmadan önlendiği savunuldu. İsrail ordusundan yapılan yazılı açıklamada, İsrail ordusunun İran'ın orta kesimlerindeki füze deposu ve rampalarına yönelik yeni bir saldırı dalgası başlattığı belirtildi. İran'dan saldırıya ilişkin henüz bir açıklama gelmedi. Mehr Haber Ajansına göre, Loristan Devrim Muhafızı tarafından konuya ilişkin yazılı açıklama yapıldı. Açıklamada, İsrail'in Loristan'ın Hüremabad kentindeki bir hedefe düzenlediği saldırıda 5 askerin öldüğü kaydedildi. İran ordusu ayrıca, Hava Savunma Sistemi üslerine saldırılarda ölen aralarında üst düzey subayların da bulunduğu 15 askerin isim listesini yayımladı.

İsrail'in İran'a saldırılarında hayatını kaybedenlerin sayısı 430'a yükseldi

İran Sağlık Bakan Yardımcısı Abdurrahman Rustemiyan, Tahrân'daki İmam Humeyni Hastanesinde basın mensuplarına konuya ilişkin bilgi verdi. İranlı yetkili, İsrail'in İran'a saldırılarında hayatını kaybeden sivillerin sayısının 430'a, yaralı sayısının ise 3 bin 500'e çıktığını kaydetti. İsrail ordusu, İran'ın Kum kentine gece yarısı yapılan hava saldırısıyla, Hamas'ın 7 Ekim 2023'te İsrail'e sürpriz saldırısının mimarlarından olduğunu iddia ettiği İzadi'yi hedef aldığı duyurdu. İzadi'nin uzun süreli bir istihbarat çalışmasının ardından Kum kentinde kaldığı güvenli bir evde öldürüldüğü iddia edildi. Kudüs Gücü komutanlarından İzadi'nin "Hamas başta olmak üzere Gazze Şeridi ve Batı Şeria'da diğer Filistinli gruplarla İran Devrim Muhafızları adına koordinasyonu sağladığı" öne sürüldü. İsrail ordusu ayrıca, İran Devrim Muhafızlarına bağlı insansız hava aracı (İHA) tümen komutanı Emin Pur Cudaki'yi de hava saldırısıyla öldürdüğünü iddia etti. Ordu Sözcüsü Avichay Adraee, X hesabından yaptığı

açıklamada, İsrail ordusunun cuma günü düzenlediği bir hava saldırısında, İran Devrim Muhafızlarına bağlı ikinci İHA tümen komutanı Emin Pur Cudaki'nin öldürüldüğünü söyledi. Cudaki'nin görev kapsamında İran'ın güneybatısındaki Ahvaz bölgesinden İsrail'e yüzlerce İHA fırlatılmasını yönettiği kaydedildi. Adraee, yine bir hava saldırısıyla 13 Haziran'da Devrim Muhafızları Hava Kuvvetlerine bağlı İHA komuta merkezi sorumlusu Tahir Pur'un öldürüldüğünü de hatırlattı. İran makamlarından, her iki komutanın ölümüne dair henüz resmi açıklama yapılmadı. İran devlet televizyonuna göre, İsrail, Kum'da Salarie Mahallesi'ne saldırı düzenledi. Sivil bir binanın vurulduğu saldırıda 16 yaşındaki bir çocuk hayatını kaybetti. İranlı Öğrenciler Haber Ajansına (ISNA) göre, İran Sağlık Bakanı Muhammed Rıza Zaferkendi konuya ilişkin bilgi verdi. İranlı Bakan, İsrail saldırılarında 3 hastane ve 6 ambulansın, ayrıca bir kadın hastahıkları uzmanı ile bir çocuk hastahıkları uzmanının, yaralılara yardım ettikleri sırada hedef alındığını belirtti. Zaferkendi, saldırıların uluslararası insani hukuk ve sağlık çalışanlarının dokunulmazlığına aykırı olduğunu vurguladı. ●ANKARA-AA

Yargıtay casus yazılımla eşinin yazışmalarını kaydeden kişinin cezalandırılmasına hükmetti

Yargıtay, evlenmeden önce eşine hediye ettiği casus yazılım yüklü telefonla, eşinin yazışmalarını ele geçiren sanık hakkındaki beraat hükmünü bozarak, sanığın "haberleşmenin gizliliğini ihlal" suçundan cezalandırılması gerektiğine karar verdi. Yargıtay 12. Ceza Dairesi'nin kararına göre, Ankara'da yaşayan bir kişi, evlenmeden önce eşine cep telefonu hediye etti. Telefonda yüklü casus yazılım sayesinde yapılan konuşmaları kaydeden kişi, kayıtları babasına da dinletti. Evlenmelerinin ardından durumun farkına varan eş, mağdur edildiğini savunarak şikayetçi oldu. Yürütülen soruşturma sonucu sanık, Türk Ceza Kanunu'nun 132/1. maddesi uyarınca "haberleşmenin gizliliğini ihlal" suçundan 1 yıl 8 ay, aynı kanunun 132/2. maddesi uyarınca da "haberleşmenin gizliliğini ihşa etmek" suçundan yine 1 yıl 8 ay hapis cezasına çarptırıldı. Yerel mahkeme kararına yapılan itiraz üzerine Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 12. Ceza Dairesi, eylemin suç oluşturmadığı gerekçesiyle sanık hakkında beraat hükmü kurdu. Temyiz başvurusu üzerine dosya Yargıtay'a geldi. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, sanığın atılı suç işlediğini belirterek, cezalandırılması yönünde tebliğname hazırladı. Dosyayı görüşen Yargıtay 12. Ceza Dairesi, eylemin suç oluşturduğuna kanaat getirerek, istinaf kararını hukuka aykırı buldu ve bozdu. Dairenin kararında, kişilere ait bilgi, düşünce, duygu ve tutumlarının; özel hayata ilişkin olsun ya da olmasın, başka kişi veya kişiler tarafından, özel bir çaba gösterilerek, doğrudan veya dolaylı şekilde okunmak veya dinlenmek suretiyle öğrenilmesinin, TCK'nin 132. maddesinde suç olarak düzenlendiği ifade edildi. Dosya kapsamına göre, sanığın evlenmeden önce eşine hediye ettiği telefonla casus program yüklediği, bu yolla haberleşme içeriklerini kaydettiği ve babasına dinlettiği aktarılan kararda, eylemin TCK'nin 132. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "haberleşmenin gizliliğini ihlal", aynı maddenin 2. fıkrasında düzenlenen "haberleşmenin gizliliğini ihşa" suçlarını oluşturduğu kaydedildi. ●ANKARA-AA

Cumhurbaşkanı Erdoğan: Farklılıkları bir yana koyup kenetlenmek boynumuzun borcudur

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Lütfi Kırdar Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilen İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) 51. Dışişleri Bakanları Konseyi Toplantısı'nda yaptığı konuşmada İslam dünyasının temsilcileriyle İstanbul'da bir araya gelmekten bahtiyarlık duyduğunu söyledi. Erdoğan, İsrail'in Gazze'ye yönelik saldırılarında yüzde 65'inden fazlasını çocuk ve kadınların oluşturduğu 55 bini aşkın kişinin şehit olduğunu aktararak, saldırılarda hayatını kaybedenleri rahmetle yad ettiğini, yaralanan 128 bin Filistin vatandaşına Allah'tan şifa dilediğini belirtti.

Erdoğan, İsrail'in işgal, istila, yıkım ve katliam politikalarının son iki yıldır giderek arttığını belirtti, şunları kaydetti: "Batılı güçlerin koşulsuz desteğini arkasına alan İsrail bölgemizi istikrarsızlığa sürüklemeye devam ediyor. Önce Gazze'ye ve Batı Şeria'ya saldırdılar. Tüm dünyanın gözleri önünde Gazze'yi devasa bir enkaza çevirdiler. Sağlık tesislerini, okulları, camileri ve kiliseleri bombaladılar. Sadece bir çuval un almak, bir tas çorba, bir kuru ekmek alabilmek için yardım sırası bekleyen insanların hunharca katlettiler. Her gün çoğu çocuk ve kadın yüzlerce masum sivil, İsrail güçleri tarafından bilerek şehit ediliyor. Gazze'de yaşayan 2 milyon kardeşimiz, Nazilerin temerküz kamplarını bile geride bırakan kötü şartlarda tam 21 aydır hayatta kalma mücadelesi veriyor. Gazze ile birlikte İsrail, Lübnan'ı, Yemen'i ve Suriye'yi de hedef aldı. Hava bombardımanlarının yanı sıra Suriye'deki çeşitli grupları yönetime karşı kıskırtarak orayı da karıştırmaya ve kargaşa çıkarmaya çalıştı."

Şimdi de İsrail'in devlet terörüne 13 Haziran'dan itibaren Türkiye'nin komşusu İran'ın muhatap olduğunu aktaran Erdoğan, "Şunu bir defa açık ve net söylemek isterim. Bütün bu saldırılarıyla,

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "Söz konusu ortak davalarımız, ortak çıkarlarımız olunca farklılıkları bir yana koyup kenetlenmek boynumuzun borcudur." açıklamasını yaptı.

Netanyahu hükümeti bölgesel barışın önündeki en büyük engel olduğunu bir kez daha ispat etmiştir. İsrail'in İran'a gerçekleştirdiği saldırıları en güçlü şekilde telin ediyorum. İsrail'in terör saldırılarında, bombardıman ve suikastlarında vefat eden İranlı kardeşlerimiz için ülkem ve milletim adına taziyelerimi sunuyorum. Binlerce yıllık tarihiyle, zorluklar karşısında sergilediği dayanışmayla ve güçlü devlet tecrübesiyle İran halkının insallah bugünleri de atlatacağından hiçbir şüphe duymuyoruz." değerlendirmesinde bulundu. Erdoğan, İsrail'in bölge ülkelerine saldırılarına dikkati çekti. Erdoğan, "İsrail'in Gazze, Lübnan, Yemen, Suriye ve son olarak İran'a gerçekleştirdiği saldırıların, tanım ve tarifi haydutluktur. İran'ın, İsrail'in bu devlet terörü karşısında nefsi müdafaa çerçevesinde halkını savunmak amacıyla aldığı tedbirler gayet doğal, meşru, hukukidir." ifadelerini kullandı. Uluslararası hukuku ihlal eden bu mütecaviz eylemlerin, İsrail'in bölgede yürüttüğü stratejik istikrarsızlaştırma politikasına hizmet ettiğini vurgulayan Erdoğan, "Saldırıların, İran'ın nükleer programıyla ilgili müzakerelerin yoğunlaştığı bir dönemde vuku bulması elbette manidardır. Nükleer çalışmalarında hiçbir denetime tabi olmayan, şeffaflık noktasında kimseyi

umursamayan İsrail'in, nükleer silahların yayılmasını önlenmesi anlaşmasına taraf başkalarına söz söylemesi büyük bir riyakarlıktır." değerlendirmesinde bulundu. Erdoğan, Netanyahu hükümetinin 13 Haziran'daki saldırılarıyla aslında müzakere sürecini baltalamayı hedeflediğini belirterek, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Yaşananları aynı zamanda Netanyahu ve cinayet şebekesinin herhangi bir meselenin diplomatik yollarla çözülmesini istemediğini de gösteriyor. Yine İsrail, 1967 sınırları temelinde başkenti Doğu Kudüs olan, coğrafi bütünlüğü haiz bağımsız bir Filistin devletiyle yan yana barış içinde yaşamak yerine savaşı tüm bölgeye yaymaya çalışıyor. Bakınız, bundan tam 90 yıl önce Hitler'in çaktığı kıvılcım nasıl ki Pasifiktan Atlantik'e, Hint Okyanusu'ndan Kuzey Denizine kadar bütün dünyayı ateşe attıysa, bugün Netanyahu'nun siyonist emelleri de bölgemizi ve tüm dünyayı büyük bir felakete sürüklemekten başka bir gaye taşımıyor. İlk kiblemiz olan Mescid-i Aksa'nın kutsiyetine el uzatılmasını, Kudüs-ü Şerif'in tarihi statüsünün gasp edilmeye çalışılmasını, çeşitli haritalar üzerinden bölgemizi parçalamaya yetlerinin artık ulu orta konuşulmasını, bu sinsi planın birer hamleleri olarak görüyoruz."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, İs-

rail'in kanlı elleriyle bölgede düzen kuracağını iddia etmesinin, bu ülkeyi yönetenlerin nasıl bir körlük ve karanlık içinde olduklarını ortaya koyduğuna dikkati çekerek, "Türkiye olarak bölgemizde sınırları kanla çizilecek yeni bir Sykes-Picot düzeninin kurulmasına izin vermeyeceğimizi burada önemle vurguluyoruz. Gazze halkının açlıkla cezalandırılmasına, Batı Şeria'da, devlet ve yerleşimci terörüne, Mescid-i Aksa ile semavi dinlerin beşiği Kudüs'ün tarihi statüsünü yok etme teşebbüslerine asla seyirci kalmayacağız." diye konuştu.

Bu şartlarda iki devletli çözüme ulaşılmasının çok daha hayati hale geldiğine dikkati çeken Erdoğan, "Daha fazla ülkenin Filistin Devletini tanımasını teşvik etmeye devam etmeli, İsrail'e karşı uluslararası hukuk ve Birleşmiş Milletler şartı temelinde zorlayıcı tedbirler alınması için girişimimizi esgüdüm halinde sürdürmeliyiz." dedi. Erdoğan, iki devletli çözümü ilerletmek için bu hafta New York'ta Suudi Arabistan'ın öncülüğünde yapılması planlanan ancak son saldırılar nedeniyle ertelenen uluslararası konferansın da ilk firsatta tertiplenmesini temenni ederek, Suudi Arabistan'a bu girişiminde muvaffakiyetler diledi. Aynı ananın evladı olan iki kardeş arasında görüş ayrılıkları, yol yöntem ayrılıkları olabileceğini ifade eden Erdoğan, şunları kaydetti: "Bunlar hayatın olduğu gibi siyasetin de diplomasi'nin de doğal gerçekleridir ama kardeş demek, aynı zamanda kardaş demektir. İstanbul'un kaderi, Şam'ın kaderinden, Bağdat'ın, Kahire'nin, Sana'nın kaderinden, Islamabad'ın, Kabil'in, Trablus'un, Tahran'ın kaderinden, Mekke ile Medine'nin ve elbette Kudüs'ün ve Gazze'nin kaderinden ayrı değildir. Türkü, Kürtü, Arapı, Fars'ıyla, Sünni'siyle, Şii'siyle, Allevi'siyle, Afrikalı, Asyalı ve Latin Amerikalı'sıyla ve diğer tüm mez-

hep ve kökenleriyle Müslümanların kiblesi gibi kaderleri de ortaktır. Her birimiz, 'La ilahe illallah Muhammedün Resulullah' diyoruz. Söz konusu ortak davalarımız, ortak çıkarlarımız olunca farklılıkları bir yana koyup kenetlenmek boynumuzun borcudur. Aramızdaki tutum ve farklılıkların özellikle içinden geçtikçimiz bu kritik dönemde bizlere ayak bağı olmasına izin veremeyiz."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, son süreçte dengeler, siyasetler ve kurulgan ilişkilerin bir yere kadar olduğunu gördüklerini dile getirerek, "Ümmetin sesini ve vicdanını temsil eden Teşkilatımızın bu toplantısında, İsrail'in tüm bölgeyi yangın yerine çeviren politikalarına karşı duruşumuzu açıkça dünya kamuoyuna duyuramamız gerekiyor. Bugün birbirimize daha sıkı sarılmaya, saflarımızı daha da sıkılaştırmaya, birbirimizle karşı hoşgörü sınırlarımızı daha da genişletmeye ihtiyacımız var." ifadelerini kullandı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Hz. Muhammed'in "İki birden, üç ikiden ve dört de üçten iyidir. İttifak ediniz." hadis-i şerifini aktardı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, nerede olursa olsun ayrılmayı, kutuplaşmayı, birlikteliğe ve dayanışmaya tahvil etmenin en samimi arzulan olduğunu belirterek "Çok kutuplu dünyada, 2 milyarlık İslam aleminin tek başına bir kutup haline gelmesi şarttır. İslam dünyasının çok daha büyük rol oynayacağı ancak aynı zamanda daha fazla sorumluluk üstleneceği bir dönemin arifesindeyiz. Türkiye'nin Dışişleri Bakanları Konseyi Dönem Başkanlığı bölgesel düzeyde şiddet sarmalının İsrail tarafından yeniden tetiklendiği, istikrar ve barışın tehdit edildiği bir ortamda başlıyor. İsrail'in Filistin'deki olduğu gibi Suriye, Lübnan ve İran'daki haydutluklarını durdurmak için daha fazla dayanışma sergilememiz şart." ifadelerini kullandı. ●İSTANBUL-AA

FOTOĞRAF: AA

Bakan Uraloğlu: Orta Koridor'da da Kalkınma Yolu Koridoru'nda da gereken çalışmaları yapıyoruz

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdul-kadir Uraloğlu, Karayolları Ortaköy Sosyal tesislerinde düzenlenen basın toplantısında, 27-29 Haziran'da Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nın evsahipliğinde gerçekleştirilecek olan ve açılışının Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından yapılması beklenen "Küresel Ulaştırma Koridorları Forumu"na ilişkin bilgi verdi. 50'den fazla ülkenin bakan nezdinde temsil edileceği etkinliğin küresel etkisine ve önemine dikkati çeken Uraloğlu, Türkiye'nin jeopolitik konumunun güçlü olmasının yanı sıra, jeostratejik olarak da önemli bir ülke olduğunu söyledi. "Yıllık ortalama istihdamda baktığımızda doğrudan ve dolaylı yaklaşık 1 milyon civarında yıllık bir istihdam söz konusu." diyen Uraloğlu şöyle devam etti: "Kara yollarında 6 bin 101 kilometre olan bölünmüş yol uzunluğumuzu 29 bin 742 kilometreye yükselttik. Bu da mevcut yol ağımızın yaklaşık yüzde 42'sini oluşturuyor. Ancak trafik hareketinin yaklaşık yüzde 80-85'ini sadece bu bölünmüş yollar üzerinden seyrettirebildiğimizi söylemek isterim. Otoyolu 1700 kilometrelerden 3 bin 800 kilometrelere, sıcak asfaltı 8 bin 500'den 32 bin kilometrelere, viyadük uzunluğunu 311 kilometreden 799 kilometreye, tünel uzunluğunu da 50

kilometreden 790 kilometreye çıkardık." Uraloğlu, Uzak Doğu'dan çıkan bir yükün Avrupa'nın en batısına kadar gidiş haritalarını göstererek, şu bilgileri verdi: "Bugün Süveyş Kanalı'ndan giden bir yük yaklaşık 35 günde, Ümit Burnu'nu dolayla Kalkınma Yolu'nu bitirdiğimizde oradan giderse 25 günde bu yolculuk, yük taşıma süresi tekamül etmiş olacak ve bugün Orta Koridor'da etkin şekilde kullandığımız durumda da 18 günde, bunu ilerleyen zamanda 13 günlere kadar düşürmüş olacağız. Hem Kalkınma Yolu'nun hem de Orta Koridor'un ne kadar kıymetli olduğunu bu görsel eşliğinde anlatmak istedim. Orta Koridor'a daha yakından baktığımızda, Hazar geçişi, Gürcistan limanlarından Karadeniz'e inebilen, ülkemizden de demir yolundan kesintisiz Avrupa'ya giden bir hattın bahsediyoruz." Bakan Uraloğlu, "2 bin 262 kilometreyi bitirdiğimizde 50 milyar dolarlık bir yatırım yapmış olacağız. Üretime etkisinin 114 milyar dolar olacağını ve yıllık da yaklaşık 144 bin kişiye istihdam imkânını sağlayacağını öngörüyoruz. Çin ve Avrupa arasındaki demir yolu taşımacılığının gelecekte en az yüzde 30'unun demir yoluyla taşınacağını öngörüyoruz, hesaplıyoruz." ifadelerini kullandı. ●İSTANBUL-AA

Dışişleri Bakanı Fidan: Zulmün karşısında dimdik durmaya devam edeceğiz

Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, "Türkiye olarak dönem başkanlığımız süresince İslam coğrafyasının sesini yükseltecek, küresel adaletin tesis edilmesini önceleyecek, zulmün karşısında dimdik durmaya devam edeceğiz." dedi. Bakan Fidan, İstanbul Lütfi Kırdar Uluslararası Kongre ve Sergi Sarayı'nda düzenlenen İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Dışişleri Bakanları Konseyi 51. Oturumu'nun açılışına katılımcılara hitap etti. Fidan, İstanbul'un bölgesel ve küresel barış çabalarının önemli merkezlerinden biri olduğunu ifade ederek Kamerun'un 2024 boyunca, İİT dönem başkanlığını layıkıyla yerine getirdiğini söyleyerek teşekkür etti. Afrika'dan yükselen güçlü sesin, İslam dünyasının çok merkezli bir dilirliş süresince olduğunu göstermek olduğunu kaydeden Fidan, "Afrika'nın sesi, bizim sesimizdir. Afrika'nın hak ettiği küresel konuma ulaşmasında teşkilatımızın önemli bir rolü bulunduğuna inanıyoruz." diye konuştu. Fidan, "Türkiye olarak dönem başkanlığımız süresince İslam coğrafyasının sesini yükseltecek, küresel adaletin tesis edilmesini önceleyecek, zulmün karşısında dimdik durmaya devam edeceğiz." ifadesini kullandı. "Gazze'de soykırımı sürdüren ve işgal altındaki tüm toprakları kana bulayan İsrail, şimdi de komşumuz İran'a saldırarak bölgeyi top-

yekun bir felaketin eşiğine sürüklemektedir." diyen Fidan, istişarelerde öncelikle "sınır tanımayan saldırganlığa" dur demek için sergileyecek güçlü duruşun ele alınacağını söyledi. Fidan, İİT coğrafyasındaki tüm sınamalara, bölgesel sahiplenmenin geliştirilmesi gerektiğinin altını çizdi. Bakan Fidan, İsrail'in devam eden saldırganlığı ve işgal politikalarının bölgede ele alınması gereken bir İsrail sorunu bulunduğunu "tüm çıplaklığıyla" ortaya koyduğunu vurgulayarak "İsrail'in devam eden saldırganlığı Bu sorun ne Filistin ne Lübnan ne Suriye ne Yemen ne de İran sorunudur. Bu sorun, apaçık İsrail sorunudur." dedi. İran'ın nükleer programıyla ilgili müzakerelerin devam ettiği bir dönemde, İsrail tarafından İran'a yapılan saldırıyı hatırlatan Bakan Fidan, bu saldırıların "şiddetle kınandığını" bildirdi. Fidan, bu durumun bölge için "felaketle" sonuçlanabileceğini ve diğer bölgelere de

pek çok yansımaya olacağına dikkati çekerek "Bu hukuk dışı saldırılara derhal son verilmesi gerekmektedir." diye konuştu.

İslam medeniyetinin izzetini ve hafızasını tarih boyunca taşıyan İstanbul'un bugün de ortak istikbale dayalı umutların yeşerdiği bir buluşma noktası olduğunu söyleyen Fidan, "Bugün bu toplantıyı Gazze'den İran'a, Lübnan'dan Yemen'e uzanan bir kriz hattının maailesef ortasında gerçekleştireyoruz." ifadesini kullandı. Fidan, İslam alemini temsil eden birçok ülkenin içinde bulunduğu zor günlerde bu toplantıya iştirak etmesinin dayanışmaya çok güzel bir örnek teşkil ettiğini vurgulayarak "Unutmayalım ki, parçalanmış ümmetler zaafa düşer, bölünen kalpler zafer görmez. Biz ümmet bir bütün olarak görüyoruz." diye konuştu. Uluslararası işbirliğin temeli olan çok taraflılığın, sistemin bizzat kendisinin sorgulandığı meşruiyet krizi ile karşı karşıya olduğunu

kaydeden Fidan, artan hoşgörü-süzülük ve kimlik temelli kutuplaşmanın ve uluslararası hukukun aşınmasının küresel istikrarsızlık hissini daha da derinleştirdiğinin altını çizdi. Fidan, Teşkilatın bir diyalog platformu olmanın ötesinde, üye devletlerinin politikalarını esgüdümünü sağlamada ve fikir birliği oluşturmada önemli bir işlev gördüğünü aktardı. İİT'in kurucu üyesi Türkiye'nin, teşkilatın potansiyelini ortaya koyması için yapıcı ve öncü rolünü sürdürdüğünü vurgulayan Fidan, çalışmaların dört temel alanda, yoğunlaştırmayı hedeflediğini aktardı. Bakan Fidan, Teşkilatın diğer ülkeler ve uluslararası kuruluşlarla ilişkilerini geliştirmek için gerekli adımların atılacağını, Müslüman topluluk ve azınlıkların haklarını kararlulukla savunmaya devam edileceğini dile getirdi. İsrail'in Gazze'ye saldırılarına değinen Fidan, "Uluslararası toplumun ilk önceliği, mevcut durumun ve bölgesel ve küresel güvenliği daha da tehlikeye atacak şiddet sarmalına dönüşmesini önlemek olmalıdır." dedi. Fidan, "Türkiye olarak üzerimize düşeni yapmaya hazırız." diyerek Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde atılacak her türlü diplomatik adımların desteklediğini ve diplomasi trafiğinin sürdürüldüğünü belirtti. ●İSTANBUL-AA

Arazi taşıtlarına yönelik ÖTV artışı, yıllık gelire 14 milyar lira etki edecek

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda 25 Haziran'da görüşülecek, ekonomiye ilişkin düzenlemeler içeren Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin etki analizi yapıldı. AA muhabirinin kanun teklifinin etki analizinden yaptığı derlemeye göre, ekonomik amaç ve konularda kurulup faaliyet gösterebilen yetkili müesseseler A grubu ve B grubu olarak ayrılıyor. Halihazırda şubeler dahil 981 yetkili müessese faaliyet gösteriyor. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından gözetim ve denetim faaliyetleri yürütülen yetkili müesseselere, 2021-2025 arasında toplam 4 bin 884 aykırılık için 155 milyon 267 bin 201 lira idari yaptırım talebinde bulunuldu. Öte yandan 2018-2025 döneminde yetkisiz döviz alım satımı konusunda toplam 2 bin 604 iş yeri denetlendi ve bu iş yerlerinin 761'inde yetkisiz döviz alım satımı tespit edildi. Bunların 566'sının faaliyetleri geçici, 195'inin ise tekrerrür nedeniyle sürekli olarak durduruldu. Bu kapsamda 2019-2025 yılları için ilgili savcılıklardan yaklaşık 214 milyon lira idari para cezası uygulanması talebinde bulunuldu. Gelir İdaresi Başkanlığı taşra teşkilatı kadro veya pozisyonlarında bulunan memur ve sözleşmeli personele verilen fazla maaşlarda artışa gidiliyor. Buna göre, fazla çalışılan her bir saat için esas alınan 160 gösterge rakamı 300 gösterge rakamına, fazla çalışma ücreti ödenebilecek personel sayısının toplam personele oranı ise yüzde 20'den yüzde 40'a yükseltiliyor. Başkanlığın taşra teşkilatı kadro ve pozisyonlarında bulunan toplam memur ve sözleşmeli personel sayısı 40 bin 353. Mevcut düzenleme kapsamında bu personelin yüzde 40'ının denetimlerde görevlendirilmesi ve fazla çalışma karşılığı olarak her bir personele ayda en fazla 8 bin 100 lira yerine 15 bin 188 lira ödenmesi durumunda aylık en fazla 179 milyon 784 bin 768 lira gider etkisi olacak. Serbest bölgede üretim faaliyetinde bulunan mükelleflerin bulundukları serbest bölge içine veya diğer serbest bölgelere yaptıkları ürün satışlarından elde ettikleri kazançların gelir ve kurumlar vergisinden istisna edilmesinin sonucu, 2024 yılı verilerinden hareketle, tahmini vazeçilen gelir etkisi 700 milyon olarak hesaplandı. ●TBMM-AA

Aile ve Gençlik Fonu Yönetmeliği'nin "fondan aktarım" işlemlerine düzenleme

Aile ve Gençlik Fonu Yönetmeliği'nde "fondan aktarım" işlemlerine ilişkin düzenlemeye gidildi. "Aile ve Gençlik Fonu Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan imzasıyla Resmi Gazete'de yayımlandı. Buna göre, tüm projeler açısından fondan

aktarılmış ancak ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının herhangi bir sebepten dolayı yararlanıcılara aktarılmamış tutarlar, fondan aktarım yapılan aydan sonraki ayın en geç 10'uncu iş günü içinde ilgili kurum ve kuruluşlara bütçeye gider kaydıyla fona aktarılacak. Öte yandan, Aile ve Gençlik

Fonu yönetim kurulu, bu yönetmeliğin uygulanmasını sağlamak amacıyla, her türlü tedbir almaya, ortaya çıkacak tereddütleri gidermeye, fona ve fondan yararlanmak isteyenlere ilişkin özel durumları inceleyip ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde sonuçlandırmaya yetkili hale getirildi. ●ANKARA-AA

Bakan Bayraktar: Enerji sektörümüz oldukça güçlü ve dayanıklı durumda

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, St. Petersburg Uluslararası Ekonomi Forumu (SPIEF) ziyareti çerçevesinde AA muhabirinin sorularını yanıtladı. Rusya'nın enerjide Türkiye'nin en büyük tedarikçilerinden biri olduğunu kaydeden Bayraktar, "Petrol, doğal gaz, nükleer enerjinin yanı sıra kömür ve LPG yani petrol ürünlerinde de çok önemli bir tedarikçimiz ve Rusya ile çok uzun yıllara dayalı bir enerji işbirliğimiz var." diye konuştu. Bayraktar, Rusya'daki temasları kapsamında Rus yetkililerle mevcut işbirliğinin durumu ve gelecek süreçte dair yapılabilecekleri ele aldıklarını anlatarak, "SPIEF vesilesiyle geldiğimiz St. Petersburg'da ilgili muhataplarımızla görüşme fırsatı bulduk. Forumdaki panellerde de gerek nükleer enerji alanında, gerekse enerjinin diğer alanlarındaki iş birliğimizle alakalı, ayrıca küresel gelişmelerle ilgili değerlendirmeler yaptık. Dolayısıyla burası önemli bir platform." değerlendirmesinde bulundu.

Orta Doğu'da artan gerilim

Enerji sektörünün son 5 yılda önemli sınamalardan geçtiğine işaret eden Bayraktar, "2020'de pandemiyle başlayan bir süreçte enerjide fiyatların hızla yükselişe geçtiği bir süreç

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, İran'ın Türkiye'ye doğal gaz tedarikinde sorun yaşanmadığını ve sevkiyatın sürdüğünü belirterek, "Enerji sektörümüz ve enerji piyasalarımız oldukça güçlü ve dayanıklı durumda." dedi.

gördük. Enerji piyasalarının belirli bir dengede gitmesi çok önemli." dedi. Bayraktar, iklimle alakalı çeşitli krizlerin yaşandığı ve iklim politikalarının enerji sektörünü yönlendirdiği bir sürecin de yaşandığını belirterek, söz konusu sürecin devam ettiğini söyledi. Rusya ile Ukrayna arasında 2022'de başlayan savaşın da özellikle Avrupa'da önemli bir etki yarattığını belirten Bayraktar, "Ticaret savaşları, tedarik zincirindeki kırılmalar, yaptırımlar, ticaret politikalarındaki kararlar, korumacı politikalar, finansal piyasalarda yaşanan yüksek faiz, yüksek

enflasyonlu süreçler. Baktığımız zaman aslında dünya enerji piyasaları son beş yıldır çok ağır sınamalardan geçiyor." diye konuştu. Bayraktar, söz konusu krizlere Orta Doğu'da artan gerilimle yenisinin eklendiğini anlatarak, "Bu da benzer şekilde makro ölçekli etkileri, ülkemize de yansımaları olabilecek bir gelişme. Enerji sektörümüz ve enerji piyasalarımız oldukça güçlü ve dayanıklı durumda. Geçmişte yaşadığımız tüm sıkıntıların üstesinden gelebilmeyi başardık. Bu önümüzdeki süreçte de elbette öncelikli beklentimiz ve istemiz yine üstesinden gelebil-

mektir." ifadelerini kullandı.

Enerji arz güvenliğinde çalışmalar yoğunlaştırıldı

Yaşanan gerilimin hızlı bir şekilde son bulmasını temenni ettiklerinin altını çizen Bayraktar, "Bunun ötesinde şu anda geliştirmelerin esas itibarıyla ekonomik etkisini görmeye başlıyoruz. Fiyatlarda yukarı doğru bir gidiş söz konusu. İş daha kötü bir noktaya, daha büyük bir noktaya gidebilir mi? Bunu bilmek şu andan mümkün değil ama çok daha

böyle kaotik senaryoların olacağını ben düşünmüyorum." dedi. Bayraktar, Orta Doğu'da artan gerilim nedeniyle fiyatlarda bir miktar yukarı hareket ve oynaklık olabileceğini ancak bu durumun belirli bir süre sonra dengeye gelmesini umduklarını ifade etti. Arz güvenliğinin son derece önemli bir konu olduğunu vurgulayan Bayraktar, "Arz güvenliği noktasında biz gerekli tedbirlerimizi almış durumdayız. İran, Türkiye'ye bugün itibarıyla vermesi gereken doğal gazın tedarikini yapıyor. Herhangi bir kesinti yok. Petrol ve petrol ürünlerinde ithalatımız zaten yok. Dolayısıyla bu noktada bir arz güvenliğinde sıkıntı görmüyoruz." dedi. Türkiye'nin enerji güvenliğini sağlamlaştırmak için alternatif çalışmalarını da yürüttüklerine işaret eden Bayraktar, "Şu anda bu çalışmaları çok daha yoğun bir şekilde yapıyoruz. Yaz sezonundayız. Biz şu anda depolarımızı doldurmaya meğlulüz. Ama onun dışında gaz tüketiminin az olduğu bir zamandayız ve bu önemli. Kışa ülkemizi bu anlamda arz güvenliğini tesis edecek şekilde hazırlıyoruz." bilgisini paylaştı. Rusya'nın Türkiye için arz anlamında önemli bir ortak olduğunu belirten Bayraktar, gelecek dönemde de söz konusu işbirliğini devam ettirmeyi hedeflediklerini kaydetti. ●ANKARA-AA

FOTOĞRAF: AA

Kiracının banka hesabından gönderdiği ücret açıklama yazılmasa da kira bedeli sayılıyor

Tüketiciler Birliği Genel Başkanı Mahmut Şahin, kiracının banka hesabından gönderdiği ücretin açıklama kısmına "kira bedeli" yazılmasa da taraflar arasında sözleşme olduğundan ödenmenin kira sayıldığını belirtti. Şahin, AA muhabirine, son zamanlarda yaşanan kira artışları nedeniyle ev sahipleri ile kiracılar arasında bazı anlaşmazlıkların yaşandığını dikkati çekti. Ev sahibi ve kiracı arasında yapılan anlaşmaların belgelenmesinin tüketiciciyi koruduğunu anlatan Şahin, bazı ev sahiplerinin konutunu yüksek bedellerle kiraya verebilmek için kiracısını mağdur ettiğini söyledi. Şahin, aylık kira ödemelerini banka üzerinden yapan kiracıların mutlaka dekont veya belge almanın gerektiğini vurgulayarak, elden kira ücreti ödenmemesi gerektiğini ifade etti. Bazı tüketicilerin ev sahiplerine banka üzerinden kira bedeli yatırırken işlem sırasında açıklama kısmını boş bıraktığını, bunun da kendilerini endişeye soktuğunu aktaran Şahin, şöyle konuştu: yazmadı. Böyle olsa bile o kira sayılır çünkü bir kira sözleşmesi, kontrat var. Kontratta şu ta-

rihten itibaren kiracı olduğu ve şu bedeli yatıracığına dair bir sözleşme var. Sözleşmeye istinaden kiracı her ay ev sahibinin hesabına para gönderiyor. Bu kira yerine geçer çünkü daha önce böyle bir dava açılmış ve Yargıtay bu konuda bunun kira olduğunun kararını vermiş. Dolayısıyla ev sahibinin hesabına yatırılan para kira yerine geçer. Kiracılarımız bu konuda endişe etmesin."

"İtiraz ettiklerinde konu kapanır"

Bazı ev sahiplerinin durumu fırsata çevirmek istediğini bildiren Şahin, şunları kaydetti: "Kötü niyetli bir ev sahibi, açıklama kısmına 'kira bedeli yazmadı' diye yeniden kira bedeli talep ederek icra davası açmış ise kiracılarımız rahat olsun. Ellerindeki sözleşmeyle icra dairesine itiraz ettiklerinde konu kapanır, mahkemeden döner. Bu tarihten itibaren de kiracılarımız, lütfen ücreti gönderirken her ayın kirasını açıklama kısmına yazsın. 2025 yılı nisan, mayıs ayı kirası diye yazarsanız karşı tarafın da hiçbir teşebbüsü kalmaz." ●İSTANBUL-AA

TCMB'den Türk lirasını destekleyecek yeni adımlar

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), 1 aydan uzun vadelerde değişken faizli TL mevduat hesabı açılabilmesine imkan sağlanmasına karar verdi. TCMB, Parasal aktarım mekanizmasını güçlendirmek ve Türk lirasına (TL) geçişi desteklemek amacıyla makroihtiyati çerçevede değişiklikler yapımını kararlaştırdı. Buna göre, gerçek kişi TL mevduatı yüzde 60'ın altında olan bankalar için hedef oranlar artırılırken, yüzde 60 ile yüzde 65 arasında olan bankalara aylık 0,4 puan artış hedefi getirildi. Kur Korumalı Mevduat (KKM) hesaplarına uygulanan zorunlu karşılık oranı yüzde 33'ten yüzde 40'a yükseltildi. KKM hesap-

ları için belirlenen asgari faiz oranı politika faizinin yüzde 50'sinden yüzde 40'ına indirildi. KKM'den TL'ye geçiş hedefi kaldırılırken KKM'nin yenilenmesi ve TL'ye geçişine ilişkin toplam hedef korundu. Yapılan değişiklikler kapsamında, 1 aydan uzun vadelerde de değişken faizli TL mevduat hesabı açılabilmesine imkan sağlandı. Bu daha önce 3 aydan uzun vadelerde bulunuyordu. Ayrıca, TÜFE, ÜFE ve TLREF'e endeksli mevduat için zorunlu karşılık oranı tüm vadelerde yüzde 10 olarak belirlenirken, yabancılara mevduat için TL cinsinden tesis edilmesi gereken zorunlu karşılık oranı yüzde 4'ten yüzde 2,5'e indirildi. ●İSTANBUL-AA

FOTOĞRAF: AA

FOTOĞRAF: AA

Türk yatırımcıların 132 ülkede 2 bin 317 yatırımını bulunuyor

Türk yatırımcıların 2024 yılı sonu itibarıyla 132 ülkede 2 bin 317 doğrudan yatırımı yer alıyor. AA muhabirinin Ticaret Bakanlığı verilerinden derlediği bilgiye göre, Bakanlık, Türkiye'de yerleşik gerçek ve tüzel kişilerin 2024 sonu itibarıyla yurt dışındaki yatırımlarının tespitine yönelik "Yurt Dışı Yatırım Anketi" yaptı. Bu kapsamda, Türkiye'de yerleşik gerçek ve tüzel kişilerin yurt dışında gerçekleştirdikleri 2 bin 317 yatırımın sermaye pozisyonu 60,1 milyar dolar olarak tespit edildi. Yatırımcı ile yurt dışı yatırım arasındaki borç ilişkisinin de dikkate alındığı net yatırım pozisyonuna göre, Türkiye'de yerleşik gerçek ve tüzel kişilerin yurt dışı yatırımlarının tutarı 62,8 milyar dolar oldu. Türkiye kaynaklı yurt dışı yatırımların dağılımı incelendiğinde, 2 bin 317 yatırımın 862'sinin Avrupa Birliği (AB) ülkelerinde, 487'sinin "diğer Avrupa ülkeleri" olarak gruplandırılan Birleşik Krallık, Rusya, Balkanlar, İsviçre, Norveç ve Doğu Avrupa bölgesinde bulunduğu görüldü. Öne çıkan diğer bölgeler ise 260 ile

diğer Asya ülkeleri, 246 ile Yakın ve Orta Doğu Asya, 224 ile Kuzey Amerika ülkeleri oldu. Buna göre, AB ülkelerinin toplam yatırımlar içindeki payı yüzde 38,15 olurken diğer Avrupa ülkelerinin payı yüzde 21,09 olarak hesaplandı. Yurt dışı yatırımların bölgelere göre sermaye pozisyonuna bakıldığında, AB ülkelerinin yüzde 56,85 pay ve 34,2 milyar dolar sermaye pozisyonuyla ilk sırada geldikleri görüldü. AB ülkelerini "diğer Avrupa ülkeleri" yüzde 22,41 pay ve 13,5 milyar dolar ile takip etti. Orta Asya Türk Cumhuriyetleri ile Güneydoğu Asya ülkelerinin de yer aldığı "diğer Asya ülkeleri"nde yüzde 5,57 pay ve 3,4 milyar dolar, Kuzey Amerika'da yüzde 5,55 ve 3,3 milyar dolar tutarında Türk yatırımı bulunuyor. Geçen yıl sonu itibarıyla toplam 132 ülkede doğrudan Türk yatırımı bulunuyor. İlk sırada 224 yatırım ve 24 milyar 319 milyon dolarlık sermaye pozisyonuyla Jersey bölgesi takip etti. ●İSTANBUL-AA

Trabzonspor, Wagner Pina'yı kadrosuna kattı

Trabzonspor, 2025-2026 sezonu öncesi ilk transferini Portekiz ekibi Estoril'de forma giyen genç sağ bek Wagner Pina ile yaptı. Portekiz doğumlu ve Yeşil Burun Adaları asıllı olan genç futbolcu, geçtiğimiz sezon Estoril formasıyla 30 karşılaşmada görev aldı. Bu maçlarda 2 gol, 4 asistlik katkı sağlayan Pina, toplamda 2.377 dakika sahada kaldı. Pedro Malheiro'nun takımdan ayrılmasının ardından sağ bek mevkiisi için yeni bir isim arayışına giren Trabzonspor, bu boşluğu bir başka Portekiz Ligi oyuncusuyla doldurdu. Genç yaşına rağmen istikrarlı performansı ile öne çıkan Wagner Pina, Fatih Tekke'nin sağ bek tercihleri arasında yer alacak. Trabzonspor, transferi futbol dünyasında ilk kez kullanılan bir yöntemle duyurdu. Bordo-mavililer, yeni sezon formasında yer verdiği NFC teknolojisi ile transfer haberini taraftarlarına ulaştırdı. Kulübün resmi sosyal medya hesaplarında yapılan açıklamada, "Yeni sezonun ilk transferi şimdi NFC teknolojili yeni sezon formamızda! Telefonunu armanıza ulaştırdık, yeni transferi ilk sen öğren!" ifadelerine yer verildi. Bu yenilikçi yöntemle, yeni sezon formasını ilk satın alan taraftarlar, Wagner Pina'nın transferini herkesten önce öğrenme fırsatı buldu. ●TRABZON-AA

Karabük'ü hakem üst klasman için terfi kursuna katılacak

Karabük'ü klasman futbol hakemi Mustafa Hakan Belder Üst Klasman Terfi Kursu'na davet edildi. Merkez Hakem Kurulu (MHK), 2025-2026 futbol sezonu öncesi Üst Klasman Gözlemciliği, Klasman Hakemliği ve Klasman Yardımcı Hakemliği'ne terfi edecek adayların listesini açıkladı. 22-23-24 Haziran tarihlerinde Türkiye Futbol Federasyonu'nun (TFF) Riva'daki Hasan Doğan Millî Takımlar Kamp ve Eğitim Tesisleri'nde gerçekleştirilecek kursa katılacak isimler arasında klasman hakemi Mustafa Hakan Belder de yer aldı. 2012 yılında hakemliğe başlayan Belder, 8 yıldır klasman hakemi olarak görev yapıyor. Şu ana kadar TFF 2. Lig ve 3. Lig maçlarında hakem, TFF 1. Lig'de ise dördüncü hakem olarak sahada yer aldı. Aynı zamanda VAR (Video Yardımcı Hakem) sertifikasına da sahip olan Belder, 6 üst klasman karşılaşmasında AVAR (Video Yardımcı Hakem Asistanı) olarak görev aldı. Mustafa Hakan Belder, terfi kursunu başarıyla tamamlaması halinde Süper Lig ve 1. Lig müsabakalarında görev alabilecek. ●KARABÜK-İHA

İttifak

22 HAZİRAN 2025 PAZAR YIL: 29 SAYI: 10052

İmtiyaz Sahibi
İTTİFAK GAZETECİLİK VE MATBAACILIK A.Ş.
Adına
Recep İncecik
Genel Yayın Koordinatörü
Hayreddin Turan
Yazışları Müdürü (Sorumlu)
Mehmet Buğra İncecik
Haber Müdürü **İnternet Editörü**
Harun Reşit Akçay Aysu Mola
Sayfa Sekreteri
Elif Şahin

Yayın Türü: Yerel Süreli Yayın
Yayımlayan: İTTİFAK GAZETECİLİK VE MATBAACILIK A.Ş.
İmzalı yazılardaki görüşler, yazarlarını bağlar.
Reklam ve Abone Müdürlüğü: 0212 514 06 62
Yönetim Yeri:
Küçük Ayasofya Mahallesi Çayiroğlu Sk. No:8
Sultanahmet - Fatih / İstanbul
Telefon: 0212 514 06 62
www.ittifakgazetesi.com

Milli basketbolcular, Yunanistan maçına galibiyet parolasıyla çıkıyor

A Milli Kadın Basketbol Takımı'nın oyun kurucusu Pelin Bilgiç, bugün ev sahibi Yunanistan ile oynanacak 2025 FIBA Avrupa Şampiyonası A Grubu son maçını kazanarak galibiyeti Türkiye'ye armağan etmek istediklerini söyledi. Pelin Bilgiç, Barış ve Dostluk Salonu'nda gerçekleştirilen antrenmanın ardından Yunanistan maçına ilişkin AA muhabirine açıklamada bulundu. Turnuvada gruptaki son maça kadar çok iyi mücadele ettiklerini belirten milli basketbolcu, "Yunanistan maçının öneminin farkındayız. Bu gerçekten hem bizim adıma hem kadın basketbolu adına çok önemli bir maç. Hazırlıklarımızı tamamladık. Elimizden gelenin fazlasını da yaparak bu maçı alacağımıza inanıyorum. Bu galibiyeti ülkemize hediye etmek istiyoruz. İnşallah hep beraber maç sonu mutlulukla bunu kutlayacağız." ifadelerini kullandı.

"İnşallah kazanacağız"

Ev sahibi avantajının dezavantaja dönüşebileceğini vurgulayan Pelin Bilgiç, Yunanistan'dan daha iyi bir takım olduklarını belirtti. Yunanistan'a karşı taraftar desteğinden etkileneceklerini düşünmediğini anlatan milli basketbolcu, "Tabii ki taraftarının önünde oynamak, ev sahibi için önemli ama bana göre bu ters etki de yaratabilir. Onlar stres altına girebilir. Bence şu an biz daha

iyi bir takımız ve konsantrasyon olarak dışarıdan gelen seslere çok kulak asacağımızı düşünmüyorum. İnşallah kazanacağız." diye konuştu. Milli basketbolcu, Fransa'ya 71-69 yenildikleri grup ilk maçında ortaya koydukları performansla kendilerini ispatladıklarını ifade etti. Fransa maçındaki performansın şaşırtıcı olmadığını aktaran Pelin Bilgiç, "Bence oynadığımız basketbol kesinlikle tesadüf değildi. Bu takımlara karşı mücadele edebileceğimizin her zaman farındaydık. Bundan önce bunu sahada çok fazla gösterememiş olsak da bu turnuvada böyle bir başlangıç yaparak bunu insanlara, herkese göstermiş olduğumuzu düşünüyorum. İnşallah yarın Yunanistan maçını da kazandıktan sonra hem o maçın bir tesadüf olmadığını hem de bizim ger-

çekten hak ettiğimizi göstereceğimize inanıyorum." değerlendirmesinde bulundu. Esra Ural Topuz, Barış ve Dostluk Salonu'nda gerçekleştirilen antrenmanın ardından Yunanistan maçına ilişkin AA muhabirine açıklamada bulundu. Çok önemli bir maçı çıkacaklarını vurgulayan milli oyuncu, "Hepimiz, her şeyin, neyin ne olduğunun farkındayız. Bizi nasıl bir atmosferin beklediğinin farkındayız. Bunun için hazırlandık. Bildiğiniz üzere son üç Avrupa Şampiyonası'nda istediklerimizi alamamıştık. Bunun hırsı hepimizde var. Yarın maça üç Avrupa Şampiyonası'nda biriktirdiğimiz hırs ve geçmişten gelen birikimlerle birlikte çok güçlü ve inançlı bir şekilde çıkacağımızı düşünüyorum. Takımda moraller yerinde. Herkes en iyi performansını

ortaya koyup sahadan galibiyetle ayrılmak istiyor." şeklinde konuştu.

"Arkadaşlarıma güveniyorum"

Büyük takım tecrübesine sahip olduklarını belirten Esra Ural Topuz, Yunan taraftarların oluşturacağı zorlu atmosferden etkileneceklerini ifade etti. Bu tip zor maçları daha önce çok oynadıklarını kaydeden tecrübeli pivot, "Büyük bir destek olacağını, salonun dolu olacağını tahmin ediyoruz. Fakat biz ülkemizde de büyük kulüplerde oynadık. Bence bu tecrübeye sahip oyuncularız. Tabii ki bunun avantajı da dezavantajı da var ama ben takım arkadaşlarıma güveniyorum. Hep birlikte bunu avantaja çevireceğimizi düşünüyorum." ifadelerini kullandı. Esra Ural Topuz, Fran-

Milli basketbolcular Pelin Bilgiç ve Esra Ural Topuz, 2025 FIBA Avrupa Şampiyonası A Grubu'nda bugün ev sahibi Yunanistan ile oynanacak maçtan galibiyetle ayrılacaklarına inanıyor.

sa'ya 71-69 yenildikleri gruptaki ilk maçta ortaya koydukları performansla kapasitelerini gösterdiklerini belirtti. Takımın performansı ile gurur duyduğunu aktaran milli basketbolcu, "Çok güzel bir mücadeleyle. Kendimizi, kapasitemizi gösterebildik. Öncelikle Yunanistan maçını geçelim, sonra konuşalım. Çünkü ben yaşamadan büyük konuşmayı sevmiyorum. Bu maçı geçtikten sonra göreceğiz." diyerek sözlerini tamamladı.

Maç hazırlıkları tamamlandı

Yunanistan'ın Pire kentinde bulunan Barış ve Dostluk Salonu'ndaki antrenman, başantrenör Ekrem Memnun yönetiminde gerçekleştirildi. Yaklaşık 1,5 saat süren idmanda taktik çalışma yapan milliler, basına açık tutulan son bölümde ise şut çalıştı. Ay-yıldızlılar, gruptaki son maçını, Barış ve Dostluk Salonu'nda yarın saat 20.30'da Yunanistan ile oynayacak.

Gruptaki ilk maçında Fransa'ya 71-69 yenilen Türkiye, ikinci karşılaşmada ise İsviçre'yi 91-67 mağlup etti. Turnuvada birer galibiyet ve mağlubiyet yaşayan milli takım, Yunanistan'a karşı galip gelmesi halinde grup ikincisi olarak çeyrek finale çıkacak. Milliler, karşılaşmayı kaybetmesi halinde ise turnuvaya veda edecek. A Grubu'nda ikide iki yapan Fransa, lider olarak son 8 arasında kalmayı garantilemişti. ●İSTANBUL-AA

TPFD Başkanı Saffet Akyüz, güncel konularla ilgili İhlas Haber Ajansı (İHA) muhabirine açıklamalarda bulundu. Galatasaray'ın, son 3 yılda Fenerbahçe ile özel bir mücadeleye girdiğini söyleyen Akyüz, "Bu mücadelenin sonunda kırılma anları oldu. Bu kırılma anlarında Galatasaray, daha iyi değerlendirdi ve şampiyon oldu. Galatasaray taraftarının bundan sonraki süreçte beklentisi var, o da Avrupa ile ilgili. Ligdeki başarı güzel ama Avrupa'da da Şampiyonlar Ligi'nde çeyrek final, yarı finale giden bir Galatasaray oluşturmak gerekiyor. Bununla ilgili çalışmalar yapıyorlar. Kadrosu iyi olan bir Galatasaray, Sane gibi bir oyuncuyu kıldı. Osimhen tekrar gelecek mi? Icardi aynı performansı sergileyecek mi? Bunlara bakacağız. Galatasaray'ın Avrupa'da nasıl bir performans gösterecek, beklentim bu" şeklinde konuştu. Türk futbolunda son dönemdeki transferlerin sorulması üzerine Saffet Akyüz, "Ben kendi bütçeme bakırım, 100 TL varsa, 60-70 TL ile bir ticaret yaparım. Beni kırılma anına sokacak bir davranış sergilemem. Osimhen neticede bir futbolcu, geçen sene Icardi hiçbir şey yokken çapraz bağlarını kopardı. Bu

her oyuncu için olabilir. Kulüplerimiz, hedef koyarken oyunculara bağlı olarak hareket etmemesi gerekiyor. Bütçesine göre hareket etmesi gerekiyor. Taraftarın çok istemesi, Osimhen'in inanılmaz başarısından dolayı Galatasaray, sınırlarını zorluyor. Osimhen, futbol için önemli karakter. Buraya çok daha iyi bir ligden gelip, aynı azmi, mücadeleyi belki daha üstünde göstermesi Galatasaray'ı, şampiyonluk yolundaki kötü günlerinde ayakta tuttu. Ben Osimhen gibi oyuncunun her takımda olmasını istiyorum ama genel olarak oyuncu profili olarak baktığımızda Osimhen'in kırılma bir tarafı olduğunu da görüyoruz. Osimhen kendi başına değil, takım bütünlüğü içinde çok daha değerli bir oyuncu. O yüzden Sane'nin gelmesiyle Osimhen çok daha etkili şeyler yapabilir. Belki de Türkiye'ye bu yaşta, bu kadar etkileyici oyuncu gelmeyebilir" diye cevap verdi.

Fenerbahçe'nin son dönemdeki performansı ile ilgili de değerlendirmelerde bulunan Akyüz, "Futbol evrensel bir spor ve evrensel rakipleriniz var. Eğer evrensel bir rakibin varsa evrensel kriterlere göre hareket etmen gerekiyor. Türkiye'de maalesef

taraftarımızı kandırıyoruz. Eğer sen transfere mayıs ayına başlıyorsan, şampiyonluğuna göre yapıyorsan Avrupa kulüplerinin gerisinde kalıyorsun. Senin dünyada araştırması için scout ekibin var mı? Bu ekip ne kadar tecrübeli? Bu da yok. Avrupa o yüzden çok daha önde. Türkiye'de transfer, pazarda 6'dan sonra kalanlar vardır, biz Türkiye olarak bu kalanlara talibiz. Alınan oyuncular da hepisi kariyerli, tecrübeli ama kariyeri inişe geçmiş oyuncular. Fenerbahçe'ye de baktığımızda alınan oyuncuların çok değerli kariyerleri var. Büyük çoğunluğu artık maksimumunu tamamlamış oyuncu grubuyla çalıştıkları için Fenerbahçe bence Galatasaray'ın gerisinde kaldı. Ali Koç'un bu 7 yıllık süreçte çok büyük özveriyle, kendi gücünü büyük fedakarlık yaparak kullandığını görüyorum. Zamanını, parasını harcayan bir başkan ama ortaya baktığımızda sonuç yok. Burada Fenerbahçe taraftarının, Ali Koç'un gücü karşısında gerekli reaksiyonu vermediğini düşünüyorum. Galatasaray, bu kadar başarıya rağmen kötü bir şey olduğunda taraftar hemen tepkileri gösteriyor." ifadelerini kullandı. ●İSTANBUL-İHA

Orkun'a sus işareti yapan hocası Lage: Kararı ben veririm!

Milli futbolcu Orkun Kökçü'nün oyundan alınırken sert tepki gösterdiği ve tartıştığı hocası Bruno Lage yaşanan kriz hakkında konuştu. Benfica forması giyen Orkun Kökçü, Auckland City maçında 62. dakikada oyundan çıktıktan sonra teknik direktör Bruno Lage'ye tepki gösterdi. Aynı anda oyundan alınan Aktürk'ü, milli futbolcuyu sakinceletirmeye çalıştı. Lage ile Orkun arasındaki tartışma saha kenarında devam etti ve o anlar yayına yansıdı. Lage'nin de bu anlarda, 24 yaşındaki futbolcuya sus işareti yaptığı görüldü. Lage, yaşanan krizle ilgili şu ifadeleri kullandı: "Kazanma arzusu... Orkun Kökçü kazanmak ve daha fazla gol atmak istiyordu ancak Renato'nun oyuna girmesi gerektiğine karar verdik. Oyuncuların formlarından bağımsız olarak, kararı ben veririm. Önceki maçta Renato ile başladık ve Kökçü oyuna sonradan girdi ve bize yardım etti. Bugün de böyle-

leydi. Herkes daha fazla gol atmak istiyordu." "Orkun Kökçü'nün hareketi bir disiplinsizlik vakası mı?" sorusu üzerine ise Lage, "Gördüğüm şey, her zaman profesyonel olmuş bir sporcunun davranışı. Bu tek seferlik bir olay. Hem sahada hem de saha dışında her zaman çok iyi davranış sergiledi. Takıma yardım etme arzusu var. Ben, kim olursa olsun, almam gereken kararları veriyorum. Bunu birden fazla kez kanıtladım. Oyuncunun mevcut durumuna bakıyorum ve kararlarımı sakın bir şekilde veriyorum." diye konuştu. Lage için Portekiz basınında futbolcularla arasının iyi olmadığı iddia edilmişti. Portekiz temsilcisi rakibini 6-0'lık farklı skorla mağlup ederek turnuvadaki ilk galibiyetini almayı başardı. Benfica'nın gollerini 45+8 ve 90+5'te penaltıdan Angel Di Maria, 53'te Pavlidis, 63'te Sanchez, 76 ve 78'de Barreiro attı. ●İSTANBUL-İHA

‘Eski İstanbul’un evlenme âdetlerine mufassal bir bakış:

Gelin Alma, Nahıl Alayı, Çeyiz Açısı: Sepet-Semet, Koltuk Merasimi ve Yüz Yazısı

MERHABA

İBRAHİM
ETHEM GÖREN

www.ittifakgazetesi.com

‘Eski İstanbul’un unutulmuş evlilik âdetlerine teberrüken ve mufassalen değinmeye devam ediyoruz. Yazı dizimizin dördüncü bölümünün öznesini Gelin Alma, Nahıl Alayı, Çeyiz Açısı: Sepet-Semet, Koltuk Merasimi ve Yüz Yazısı âdetleri oluşturuyor.

Gelin Alma

Gelinin baba evinden alınarak damadın evine götürülmesine "gelin göçü" ya da gelin götürmesi" denilmektedir. Osmanlı İstanbul'unda gelinlerin erkek tarafının evine Perşembe günlerinde götürülmesi gibi bir âdet söz konusuydu.

Erkek evinden kız evine gelin almaya gelen kadınlar heyetine "dünüştürler" denilir, dünüştürler, kız evi kapısının önüne, merdiven başında "düğün türküsü" denilen kadınlar tarafından "Hoş geldiniz dünüştürler buyursanıza/Gelininiz geyiniyor soyunsanıza" türküsüyle karşılanırdı. Kız evine buyur edilen dünüştürler ağzı tadı kabilinden baklava ikram edilirdi. Bu esnada erkek evinde görevli meydanıcı kadın dünüştürleri kolundan tutup ortaya çeker, kadınlar kendi aralarında eğlenirlerdi. Bu esnada gelin de hazırlanmış olur, babası ya da erkek kardeşi tarafından beline gayret kuşağı bağlanarak ata ya da faytona bindirilir, yanında öğüt verici bir rehber kadın olduğu halde erkek evine götürülürdü.

Nahıl Alayı

Nahıl alayı, eski İstanbul'un düğün âdetlerinden biriydi. Balmumu, nahılband adı verilen ustaların ellelerinde oldukça süslü bir ağaç haline getirilir, gerek halk düğünlerinde ve de gerekse saray düğünlerinde damat evinden gelin evine görkemli bir alayla gönderilirdi.

Nahıl, düğünler başta olmak üzere kimi zaman şenliklerde de kullanılan, üç boyutlu, aşağıdan yukarıya

doğru incelerken hurma ağacı şekline benzetilen, üzeri oldukça süslü, müstesna bir düğün heydiydi. Gösterişli bir alayla, şenlik havası içerisinde erkek evinden kız evine doğru yola çıkarılan nahıllar Osmanlı insanının sanat ve estetik zevkinin inceliğine işaret etmekteydi.

Evliya Çelebi'nin seyahatnamesinde "Süleymaniye'nin minareleri uzunluğunda" şeklinde tabir ettiği nahıllar genellikle ahşap bir iskelet üzerinde 2-3 metre yükseklikte, kavak ağacından bir gövdeye sahip olurdu. Üzerine, süslerin asılabilmesi için, uzunlukları yukarıdan aşağı doğru git gide artan dallar takılırdı. Dalların üzerine renkli kâğıtlar yapıştırılır, balmumundan çiçek tasvirleri yapılır, ağaç yaprakları eklenir, yaprakların ve dalların üzerlerine altın, gümüş vb. mücevherler ve bir takım değerli hediyeler asılırdı.

Hayat ağacı olarak da isimlendirilebilecek olan nahıllar Osmanlı insanın düğün törenlerindeki güç gösterilerinin dışı vurum şekillerinden biriydi. Düğün ve şenliklerde bolluğa ve berekete duyulan özleme dikkatleri çeken nahıl objesi ve nahıl alayları unutulup giden âdetlerimiz arasındadır.

Çeyiz Açısı: Sepet-Semet

Tüm Osmanlı coğrafyasında olduğu gibi İstanbul'da da kız çocuğu sahipleri maddi durumlarına göre evlatlarına çeyizler hazırlamaktaydı. Çeyiz sandığının içinden ipliğe kadar en güzel bir şekilde hazırlanması aileler için evveliminde yapılması ge-

reken şanlı bir görevdi.

Çeyiz sandığı içerisindeki en önemli parçalar muhakkak ki kız çocuğunun el emeği, göz nuru ile uzun yıllar içerisinde bitirmeye muvaffak kılındığı işlemeler, masa örtüleri ve dantellerdi. Çeyiz olarak yıllar yılı hazırlanan her şey kızla beraber erkek evine dualarla taşınırdı.

Eski İstanbul'da kız evlerinde çeyiz eşyalarının sergilenmesine "Sepet-Semet (Çeyiz Açısı)" denilir, kız çehizinin ve gelen hediyelerin ortaya dökülmesi, genellikle gerdek gecesinde ertesi günü (Cuma günü) oğlan evinde özel davetlilerin huzurunda yapılırdı. 'Meydancı' adı verilen kadın gelin hanımın ve ailesinin uzun yıllar bin bir emek ve özenle hazırladığı sandıkları açarak içindekileri tek tek çıkarıp gösterdikten sonra tekrar

sandıklara yerleştirirdi.

Koltuk Merasimi

Eski zaman düğünlerinin en önemli hadiselerinden biri olarak kabul edilmekte olan ve Perşembe günleri düzenlenen koltuk merasimi gelinin erkek tarafının evine geldiğinde damat ile kolkola yürümesinden neşet eden bir âdetti.

“Allah'ını seven maşallah desin!”

Düğün merasimlerinin davetlileri koltuğu tabir yerindeyse dört gözle beklerdi. Koltuk merasimi başlamazdan önce orada bulunanlardan biri ya da bir kaç "koltuk!" diye bağırırdı. Misafirlerin arasında damat gelinin sağ koluna girer, gelin ile damat kolkola ilerlerken haremağası da gelin hanımın uzun eteğini tu-

tarak ilerler, merâsime katılanlar da hep bir ağızdan "Allah'ını seven maşallah desin", "Rabbim nazardan saklasın" derdi. Bu esnada gelinin başının üzerine paralar saçılır, çocuklar yerlere düşen paraları alabilmek için birbirleriyle yarışırken, kadınlar da bereket getirmesi için çil paralarından almak isterdi.

Koltuk merasimine yetişemeyenler için koltuk merasimi birkaç kez tekrarlatılır, gelin, koltuk merasiminden sonra odasına çekilir, damat da geline yüz görümlüğü takdim ederdi. Semet Muh-tar Alus, 1900'lü yılların başında İstanbul'da tertip edilmekte olan bir koltuk merasimini, "Derken gene bir kargaşalıktır kopar. "Koltuk!"

sesleri herkesi birbirine katar. Kalfalar, cariyeler koşuşur; haremağaları seğirtir. Merdivenin altbaşından itibaren koridor, sofa, gelin odasının kapısına kadar insanla dolar. Yüksek kırattaki hanımefendiler yisalarla (çekererek kaldırmalarla) yerlerinden kıpırdatılarak koltukla güzergâha getirilir. Perdenin arkasında, saz takımı da ayağa kalkar ve "Marş-ı Hamidi" terennümsaz olmaya (söylenilmeye) başlar." cümleleriyle tarif eder.

Yüz Yazısı

Yüz yazısı eski İstanbul'da düğünlerin vazgeçilmez âdetleri arasında yer almaktaydı. Yüz yazısı düğün günü; Per-

şembe günlerinde düzenlenir, damat, gelini çoğu kez yüz yazısı merasiminde görme imkânını elde ederdi.

Gelin hanım düğün günü damadın kendisine nişan takımlarıyla birlikte gönderdiği atlas veya kadife kumaşlar üzerine sırmalar ve inciler işlenmiş elbisesini giyerdi. Gelinin duvağı, elbisenin eteğine kadar al renkli, bürümcük üzerine altın ya da gümüş tellerle uzayıp giderdi. Duvakta bulunan allı pullu teller, düğün günü bü-yüklüğündeki elmas yapıştırmalar gelinin çenesine, yüzüne ve yanaklarına yapıştırılırdı. Gelinin yüzüne yapıştırılan nesneler böylelikle "yüz yazısı" olarak ifade edilirdi. Süsü ve ihtişamı ifade eden bir düğün âdeti olan yüz yazısı, alın yazısıyla irtibatlandırılarak böylelikle gelinin bahtının da açık olması temenni edilirdi.

Koltuk merasiminden sonra gelin hanım kendisi için hazırlanan köşeye; velime cemi-yetinin önde gelen bayan misafirleri de minderlere oturduktan sonra kadınlar gelip "yüzü yazılmış" gelin hanımı görürlerdi. Gelinin bir köşesinde oturmakta olduğu oda, gelin hanımı görmek isteyen tüm bayan misafirler tarafından gün boyu ziyaret edilirdi. Öğle vaktinde gelin hanım yakın akrabalarıyla birlikte mü-kellef sofralara oturarak yemeğini yerdi. Yemekten sonra gümüş takımlar ve sırma örtülü tepsiler içerisinde misafirlerle kahve ve arzu edenlere çubuk ikram edilir, gelin hanım kahvesini içtikten sonra köşesine geçip oturur, 'meraklı' hanımlar geç saatlere kadar gelin hanımı ziyaret ederdi. (BITTİ)

